

Attica Economic Review

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με αναταράξεις»

Φεβρουάριος 2021

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Τάσεις στην παραγωγή της Βιομηχανίας και κλάδων αυτής το 2020
3. Διεθνές περιβάλλον
4. Οικονομικό κλίμα
5. Βραχυπρόθεσμοι δείκτες
6. Δημοσιονομικά
7. Τραπεζικά
8. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

- Καθώς εξελίσσεται παγκοσμίως το πρόγραμμα των εμβολιασμών κατά της πανδημίας COVID-19, **αμβλύνεται με αργό ρυθμό η αβεβαιότητα για την πορεία ανάκαμψης στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία.**
- **Στις θετικές εξελίξεις διεθνώς,** η αύξηση του όγκου του διεθνούς εμπορίου επιταχύνεται, οι επιχειρηματικές προσδοκίες, οι πρόδρομοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας και οι περισσότεροι χρηματιστηριακοί δείκτες ανακάμπτουν. Με αρκετά βραδύτερο ρυθμό ανακάμπτει η χαμηλή καταναλωτική εμπιστοσύνη.
- Συνεχίζεται η ισχυρή άνοδος στις τιμές των εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών τιμών πετρελαίου, ενώ το δολάριο ανήλθε ελαφρώς. Η επιταχυνόμενη ανάκαμψη της **οικονομίας της Κίνας** φαίνεται ότι αποτελεί βασική πηγή ώθησης στην παγκόσμια οικονομία το 2021.
- Το κόστος δανεισμού του δημοσίου στις ισχυρότερες οικονομίες κινείται ανοδικά, σε συνάρτηση με την πιθανή στροφή των διεθνών επενδυτών προς τοποθετήσεις με μεγαλύτερο ρίσκο και υψηλότερες αποδόσεις. Ταυτόχρονα, το κόστος δανεισμού των ιδιωτών παραμένει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα.
- Παράλληλα με τη θετική εξέλιξη της εξάπλωσης των εμβολιασμών, παραμένουν **σημαντικές προκλήσεις σχετικά με το παρατεταμένο κύμα της υγειονομικής κρίσης,** όπως η ροή της διανομής εμβολίων, η ταχύτητα της διαδικασίας εμβολιασμών και οι εξάρσεις των μεταλλάξεων του ιού.

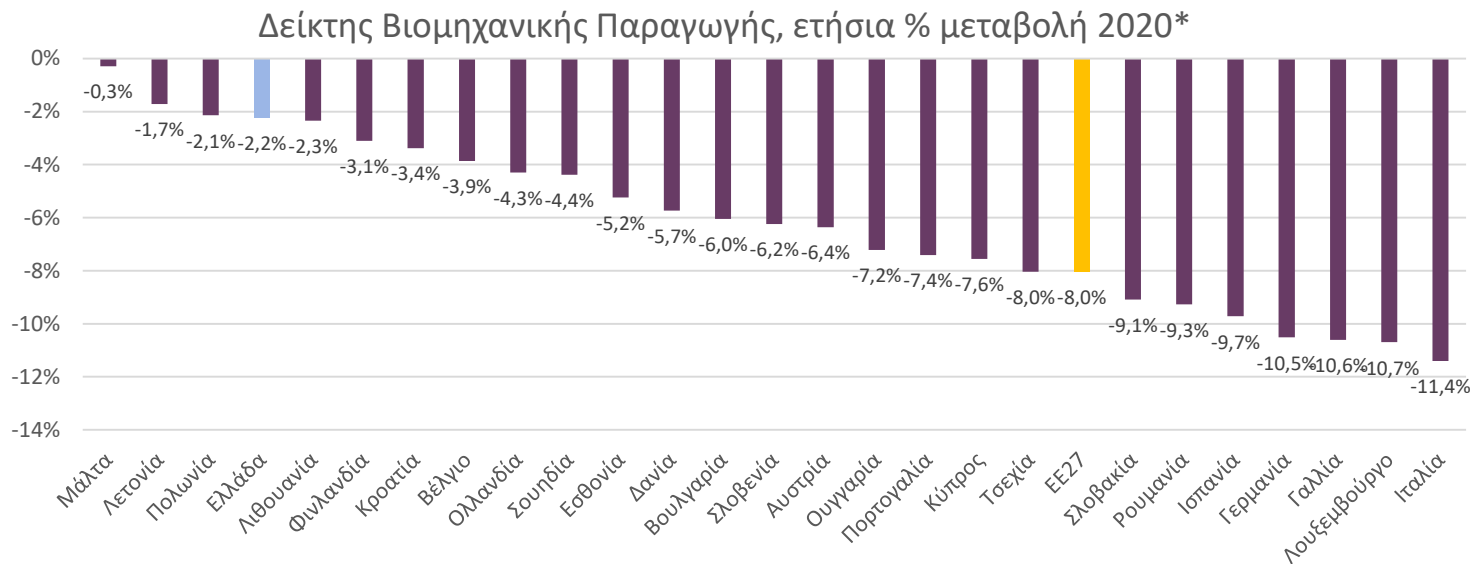
- Στην Ελλάδα, παρότι η διαδικασία εμβολιασμού του πληθυσμού επιταχύνεται και τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας κλιμακώθηκαν στη διάρκεια του Φεβρουαρίου, η εξάπλωση του ιού παρουσίασε νέα έξαρση από το δεύτερο δεκαήμερο του μήνα. Αυτές οι εξελίξεις **αναζωπύρωσαν την αβεβαιότητα** σχετικά με την εξέλιξη και τις επιπτώσεις της πανδημίας στη χώρα.
- Στους βραχυχρόνιους δείκτες συνεχίζουν να αποτυπώνονται **ηπιότερες αρνητικές επιδράσεις** από το 2^ο lockdown έναντι της περιόδου Μαρτίου-Μαΐου πέρυσι. Όμως, αυτές κλιμακώνονται όσο τα περιοριστικά μέτρα συνεχίζονται. Η πτώση του όγκου του λιανικού εμπορίου αυξήθηκε έντονα τον Δεκέμβριο και η άνοδος της βιομηχανικής παραγωγής υποχώρησε τον Ιανουάριο.
- Από την άλλη πλευρά, η **προοπτική ανοίγματος της αγοράς** το επόμενο χρονικό διάστημα, έστω και με αυστηρούς όρους, αναμένεται σταδιακά να επιδράσει θετικά στην οικονομική δραστηριότητα και τις προσδοκίες. Οι σχετικές εξελίξεις θα είναι κρίσιμες και για τον τομέα του Τουρισμού, καθώς έχει ξεκινήσει η περίοδος όπου συνήθως γίνεται μεγάλο τμήμα των διεθνών κρατήσεων.
- Ιδιαίτερα θετική είναι η δυναμική στη χρηματοδότηση που έχει δημιουργηθεί από τη **διαθέσιμη ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα**.
- Οι διακυμάνσεις **στα επιδημιολογικά δεδομένα** επιβεβαιώνουν ότι, παρότι με τη διαδικασία του εμβολιασμού άρχισε να φαίνεται το τέλος της κρίσης, η πορεία προς τα εκεί **δεν είναι προδιαγεγραμμένη**. Απαιτείται για την επίτευξη του στόχου, πρώτον, συνέπεια στην τήρηση των προστατευτικών μέτρων, παρά την κόπωση που έχουν προκαλέσει. Δεύτερον, εγρήγορση για τον εμβολιασμό του πληθυσμού, όπως και για την ετοιμασία και εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης της χώρας. Οι προσεχείς μήνες είναι ιδιαίτερα κρίσιμοι και θα καθορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις επιδημιολογικές και οικονομικές εξελίξεις στο σύνολο του 2021.
- Το **ειδικό θέμα** του δελτίου εξετάζει τάσεις στην παραγωγή της Βιομηχανίας και επιμέρους δραστηριοτήτων της στο προηγούμενο έτος. Ο τομέας επέδειξε ανθεκτικότητα στην κρίση, όχι μόνο σε σύγκριση με άλλους τομείς και κλάδους της ελληνικής οικονομίας, αλλά και έναντι χωρών με υψηλότερη βιομηχανική παραγωγή διαχρονικά. Ο ρόλος των εξαγωγών ήταν καθοριστικός σε αυτή την εξέλιξη. Αναδεικνύονται οι κλάδοι με τη μεγαλύτερη άνοδο πέρυσι, όπως και όσοι δέχθηκαν τις ισχυρότερες πιέσεις.

2. Ειδικό θέμα

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

***ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΑΔΩΝ
ΑΥΤΗΣ ΤΟ 2020***

Αρκετά ηπιότερη πτώση βιομηχανικής παραγωγής το 2020 στην Ελλάδα σε σύγκριση με την ΕΕ

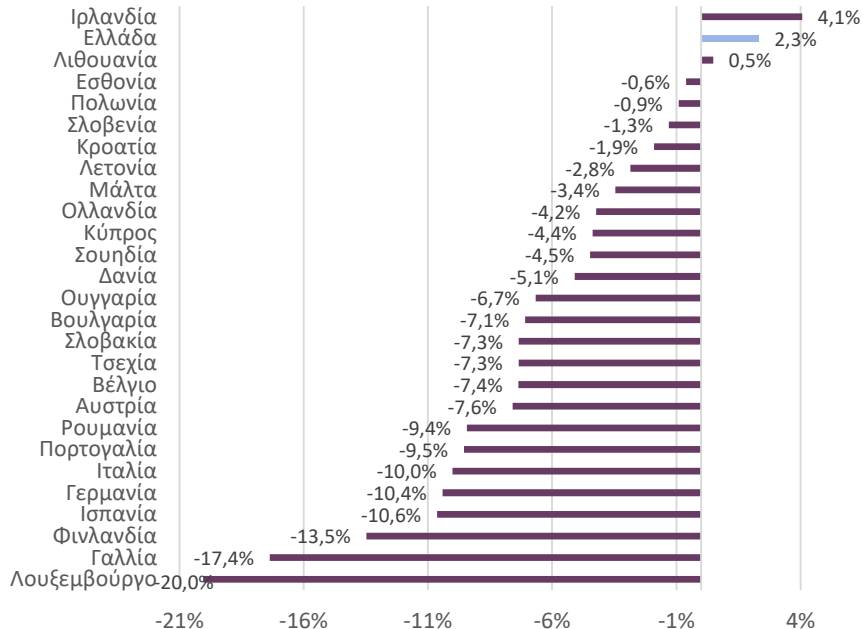
*Δεν υπάρχουν στοιχεία για την Ιρλανδία

Πηγή: Eurostat

- Πτώση βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα το 2020 κατά 2,2%, η τέταρτη μικρότερη μεταξύ των χωρών μελών της ΕΕ, αρκετά χαμηλότερη του μέσου όρου σε αυτή (-8,0%)
- Η εντονότερη υποχώρηση του προϊόντος της Βιομηχανίας σημειώθηκε σε ορισμένες εκ των χωρών με υψηλό μερίδιο του τομέα στο ΑΕΠ (Ιταλία, Γαλλία, Γερμανία)
- Η κάμψη της βιομηχανικής παραγωγής σε αυτές τις χώρες, ιδίως στη Γερμανία, είχε ξεκινήσει από την αρχή του 2019, εξαιτίας της προσαρμογής σε νέους κανονισμούς (π.χ. εκπομπής ρύπων) και των περιοριστικών μέτρων στο διεθνές εμπόριο μεταξύ ΗΠΑ-Κίνας-ΕΕ

Καθοριστική για την αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής το 2020 η άνοδος των εξαγωγών, σε αντίθεση με την πτώση τους στην ΕΕ

% Μεταβολή εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, 2020*

*Δεν περιλαμβάνονται οι εξαγωγές προϊόντων πετρελαίου **Πηγή:** Eurostat

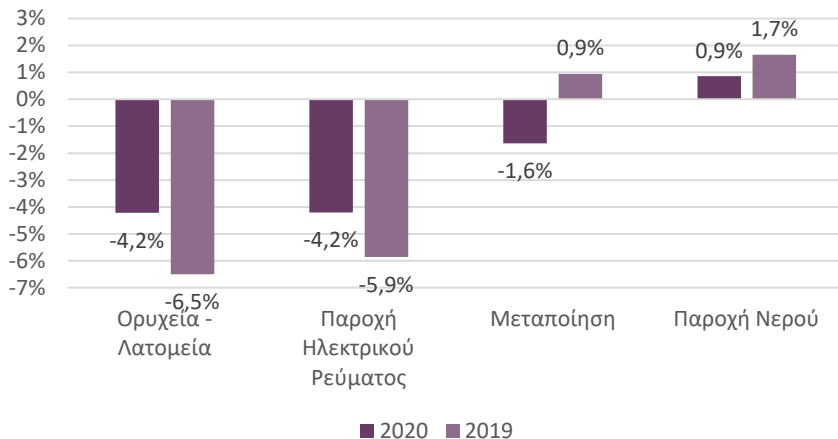
% Μεταβολή εξαγωγών, κλάδοι ελληνικής βιομηχανίας, 2020

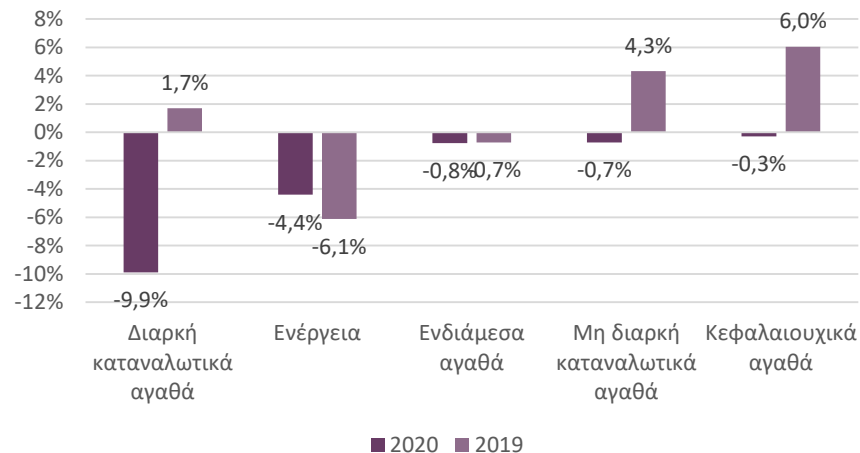
- Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις τρεις χώρες της ΕΕ με αύξηση των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων (εκτός πετρελαιοειδών) το 2020, καταλαμβάνοντας τη δεύτερη θέση (+2,3%)
- Αύξηση εξαγωγών σε σημαντικούς για τη χώρα βιομηχανικούς κλάδους (Φάρμακα, Εξόρυξη μεταλλευμάτων, Τρόφιμα)

Πτώση προϊόντος σε όλους τους βασικούς τομείς παραγωγής της ελληνικής βιομηχανίας εκτός της Παροχής Νερού. Ήπια υποχώρηση στη Μεταποίηση.

Παραγωγή τομέων ελληνικής βιομηχανίας, ετήσιες % μεταβολές

Παραγωγή βασικών κατηγοριών προϊόντων ελληνικής βιομηχανίας, ετήσιες % μεταβολές

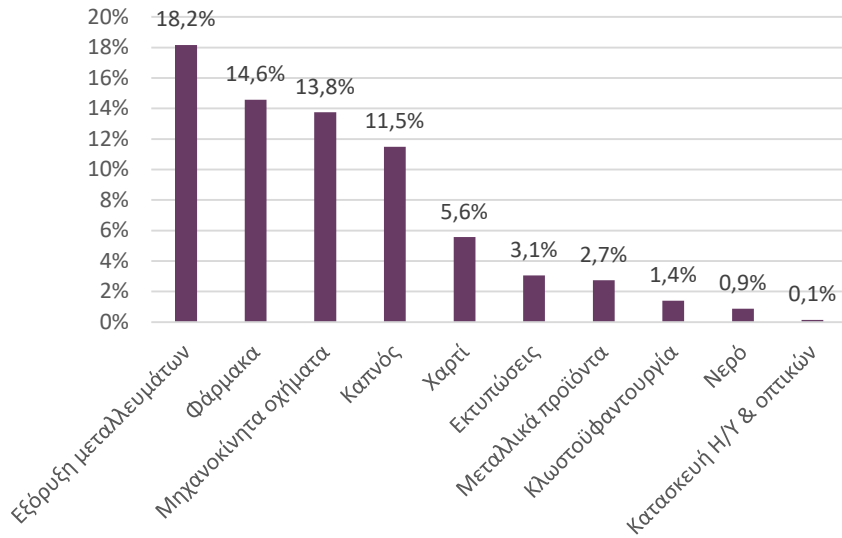

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

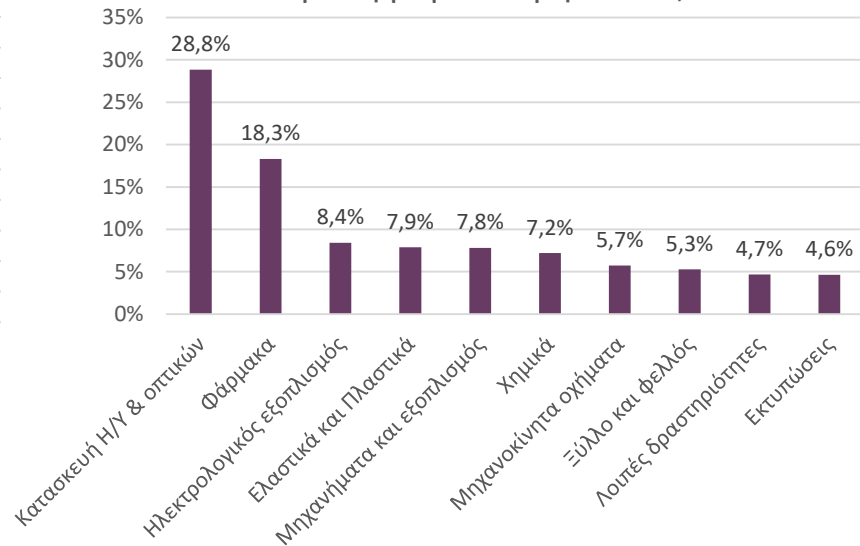
- Στη Μεταποίηση η χαμηλότερη υποχώρηση μεταξύ των τομέων με πτώση το 2020 (-1,6%), έναντι μικρής ανόδου (0,9%) ένα χρόνο πριν
- Ίδιες απώλειες προϊόντος στα Ορυχεία-Λατομεία και την Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος πέρυσι (-4,2%), ηπιότερες από ότι το 2019
- Μεταξύ των βασικών κατηγοριών προϊόντων, υψηλότερη πτώση στα διάρκη καταναλωτικά αγαθά (ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, έπιπλα κ.ά., -9,9%).
- Η μικρότερη μείωση σημειώθηκε στα μη διάρκη καταναλωτικά αγαθά (τρόφιμα, ποτά, φάρμακα κ.λπ., -0,7%) και τα κεφαλαιουχικά προϊόντα, που αφορούν σε επενδύσεις (-0,3%)

Μεταβολές στους κλάδους με τη μεγαλύτερη ανάπτυξη το 2020. Σταθερά σε άνοδο στην πρόσφατη διετία Φάρμακα, Κατασκευή Η/Υ, Εκτυπώσεις.

Κλάδοι με τη μεγαλύτερη άνοδο, 2020

Κλάδοι με τη μεγαλύτερη άνοδο, 2019

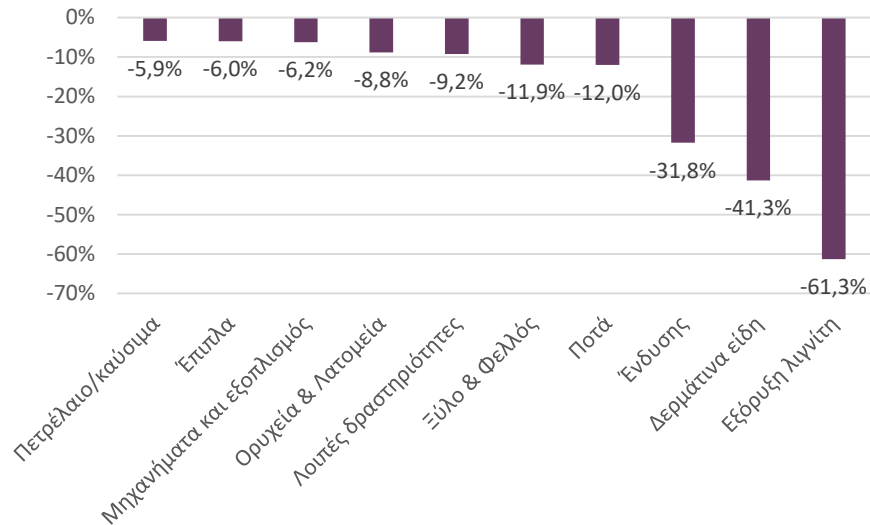

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

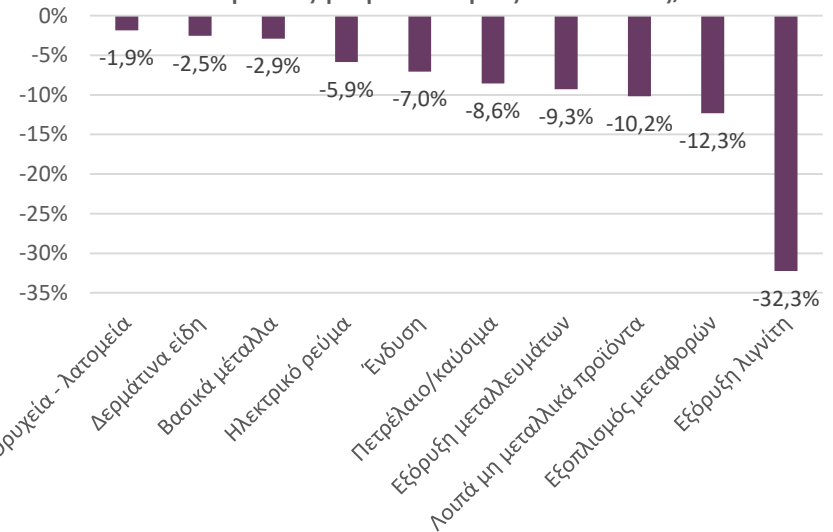
- Η μεγαλύτερη άνοδος παραγωγής το 2020 σημειώθηκε στην Εξόρυξη μεταλλευμάτων (+18,3%), τα Φάρμακα (+14,6%) και τα Μηχανοκίνητα οχήματα (+13,8%)
- Μεταβολή στους 6 από τους 10 κλάδους με τη μεγαλύτερη άνοδο το 2020, σε σχέση με το 2019

Μεγάλες απώλειες τη διετία 2019-2020 σε ορισμένους κλάδους: Εξόρυξη λιγνίτη, Ένδυση, Ορυχεία-Λατομεία, Δερμάτινα είδη

Κλάδοι με τις μεγαλύτερες απώλειες, 2020

Κλάδοι με τις μεγαλύτερες απώλειες, 2019

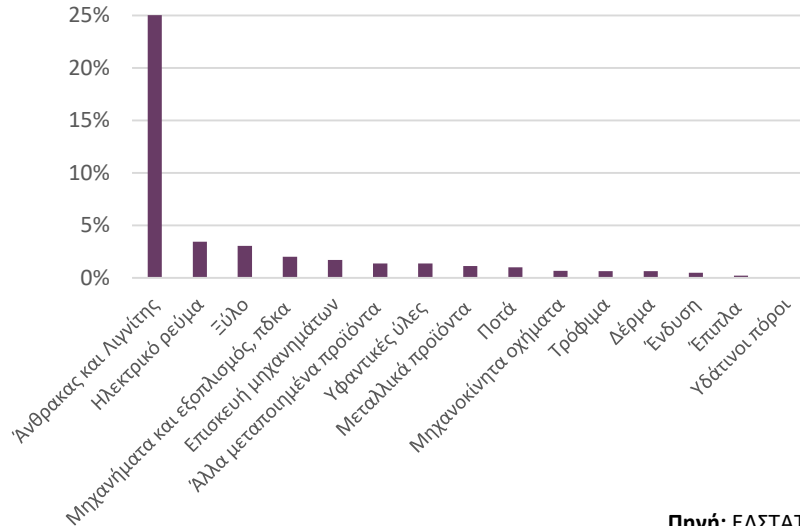

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

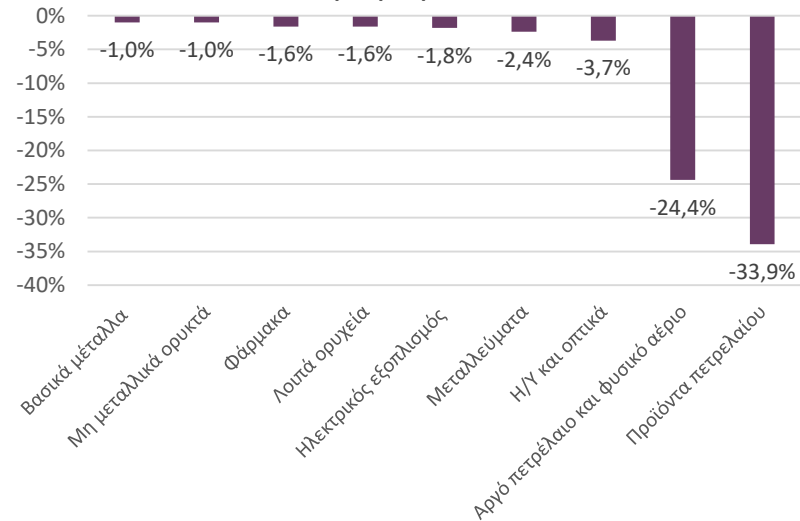
- Στους βιομηχανικούς κλάδους με την εντονότερη πτώση παραγωγής το 2020 συγκαταλέγονται ορισμένοι από αυτούς με τη μεγαλύτερη άνοδο το 2019, αντανακλώντας τις επιπτώσεις της κρίσης, αλλά και της μεταβολής της διεθνούς ζήτησης: Μηχανήματα και εξοπλισμός, Ξύλο και φελλός, Λοιπές δραστηριότητες (π.χ. κατασκευή κοσμημάτων, μουσικών οργάνων, παιχνιδιών)
- Η συνεχόμενη κάμψη στην εξόρυξη λιγνίτη συνδέεται με την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για απεξάρτηση της ηλεκτροπαραγωγής από τα ορυκτά καύσιμα.

Μείωση στις τιμές παραγωγού της βιομηχανίας κυρίως από την πτώση στις τιμές ενεργειακών προϊόντων

Κλάδοι με τη μεγαλύτερη αύξηση τιμών παραγωγού, 2020

Κλάδοι με τη μεγαλύτερη πτώση τιμών παραγωγού, 2020

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

- Ο γενικός δείκτης τιμών παραγωγού στη Βιομηχανία υποχώρησε το 2020 κατά 7,3%. Η μείωση τιμών για την εγχώρια αγορά ήταν 4,6%, ενώ ως προς τις αγορές του εξωτερικού έφτασε το 15,5%.
- Ωστόσο, ο δείκτης τιμών παραγωγού χωρίς τα ενεργειακά προϊόντα ήταν αμετάβλητος το 2020 σε σχέση με πρόπερι.
- Η αύξηση στην τιμή του λιγνίτη εξαιτίας της ενσωμάτωσης του κόστους δικαιωμάτων εκπομπών και η έντονη υποχώρηση στην τιμή του πετρελαίου διεθνώς το 2020, επηρέασαν σημαντικά και τις τιμές των αντίστοιχων κλάδων εγχωρίως.

Σύνοψη – Ειδικό θέμα

- Έντονη πτώση βιομηχανικής παραγωγής το 2020 στην ΕΕ (-8,0%). Στην **Ελλάδα** σημειώθηκε η **τέταρτη μικρότερη υποχώρηση** (-2,2%)
- Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις τρεις χώρες της ΕΕ με **αύξηση των εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων** (εκτός πετρελαιοειδών) το 2020, καταλαμβάνοντας τη **δεύτερη θέση** (+2,3%)
- Αύξηση εξαγωγών σε σημαντικούς για τη χώρα βιομηχανικούς κλάδους (Φάρμακα, Εξόρυξη μεταλλευμάτων, Τρόφιμα)
- Στη Μεταποίηση η χαμηλότερη υποχώρηση μεταξύ των βασικών τομέων με πτώση το 2020 (-1,6%, από +0,9% το 2019). Άνοδος παραγωγής μόνο στην Παροχή Νερού (+1,7%).
- Σταθερά σε **άνοδο** στην πρόσφατη διετία το προϊόν στα Φάρμακα, Κατασκευή Η/Υ και Εκτυπώσεις. Η μεγαλύτερη αύξηση το 2020 σημειώθηκε στην Εξόρυξη μεταλλευμάτων (+18,3%), τα Φάρμακα (+14,6%) και τα Μηχανοκίνητα οχήματα (+13,8%).
- Μεγάλες **απώλειες** τη διετία 2019-2020 σε ορισμένους κλάδους: Εξόρυξη λιγνίτη, Ένδυση, Ορυχεία-Λατομεία και Δερμάτινα είδη.
- Μείωση στις **τιμές παραγωγού** της Βιομηχανίας (-7,3%), κυρίως από την πτώση στις τιμές ενεργειακών προϊόντων. Εντονότερη η προσαρμογή στις αγορές του εξωτερικού (-15,5%) από ότι στην εγχώρια (-4,6%).

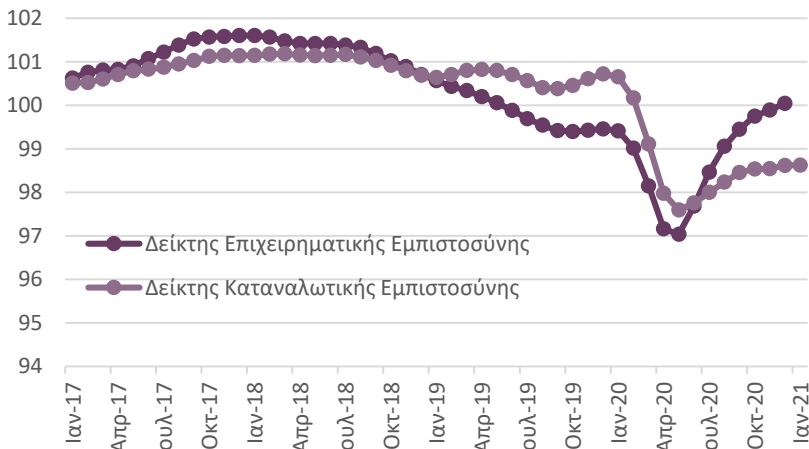
3. Διεθνές περιβάλλον

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με αναταράξεις»

Η επιχειρηματική εμπιστοσύνη εξακολουθεί να βελτιώνεται, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη υστερεί παγκοσμίως

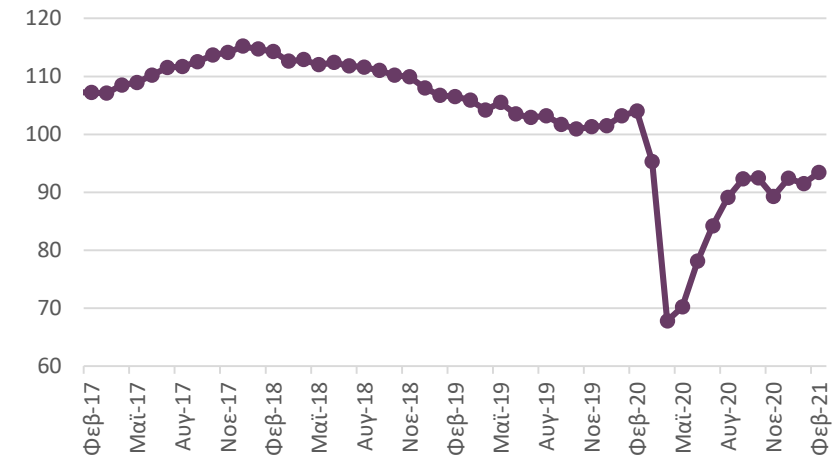
Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 1/2021

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος βελτιώνεται το Φεβρουάριο στην Ευρωζώνη (+2% στις 93,4 μονάδες)

Δείκτες Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

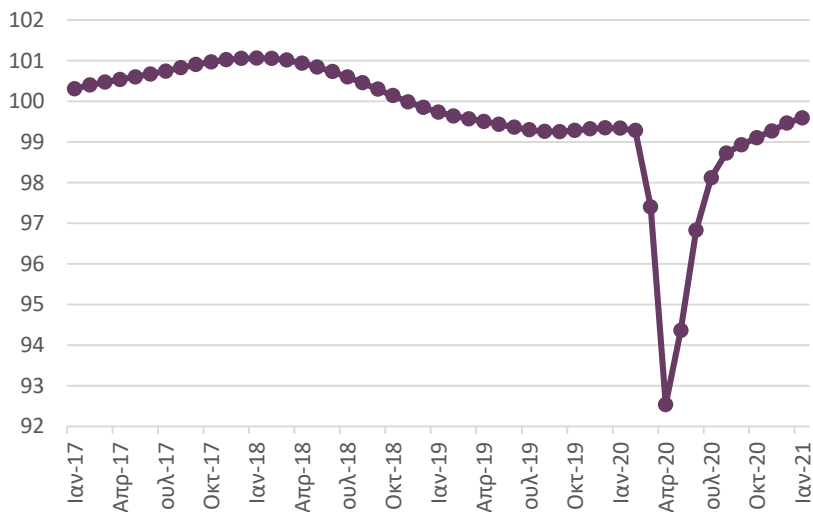

Πηγή: DG ECFIN, έως 02/2021

Η οικονομική δραστηριότητα και το εμπόριο διεθνώς παραμένουν σε τροχιά ανάκαμψης

Συνεχίζει την ανοδική του πορεία ο CLI τον Ιανουάριο (+0,1%)

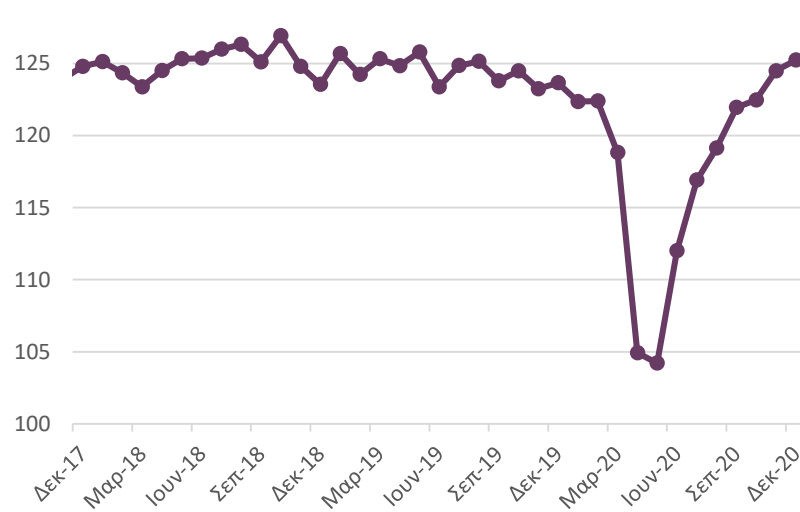
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 01/2021

Μικρή άνοδος του διεθνούς όγκου εμπορίου το Δεκέμβριο (+0,6% στις 125,2 μονάδες)

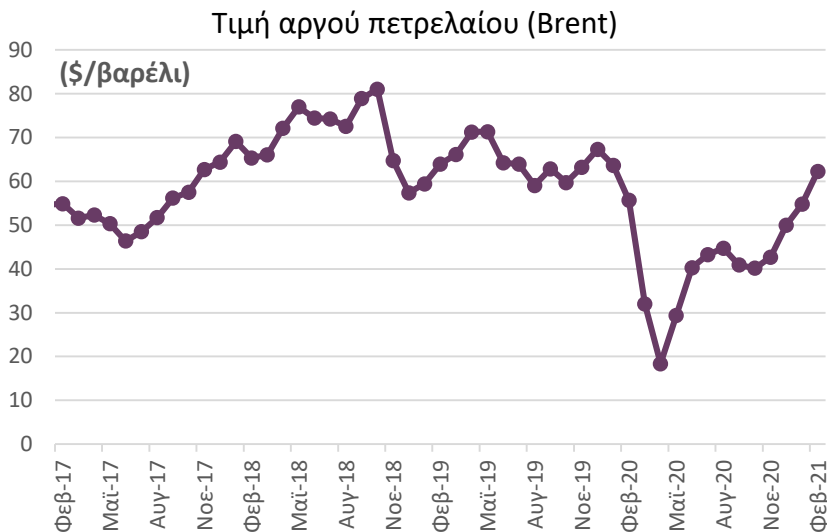
Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 12/2020

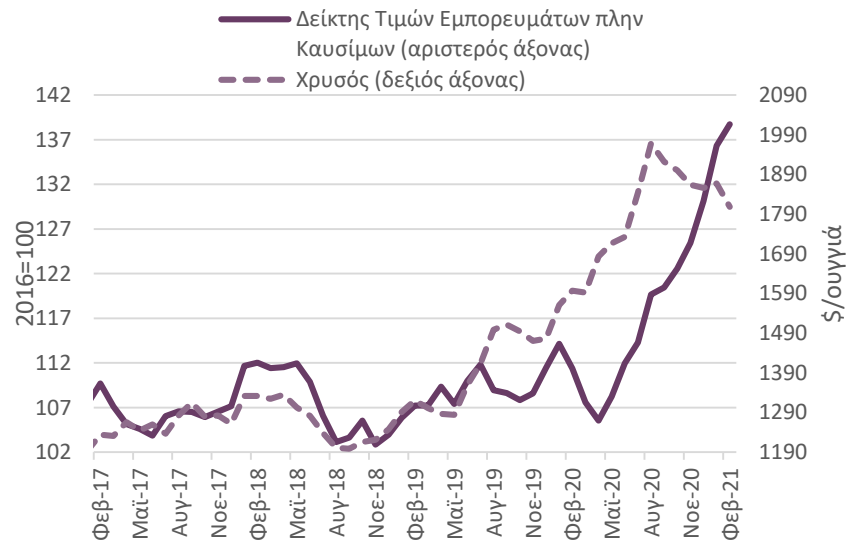
Περαιτέρω άνοδος των τιμών των εμπορευμάτων, υποχώρηση της τιμής του χρυσού

Σημαντική ενίσχυση της τιμής του πετρελαίου το Φεβρουάριο (+13,7% στα \$62,3/βαρέλι)

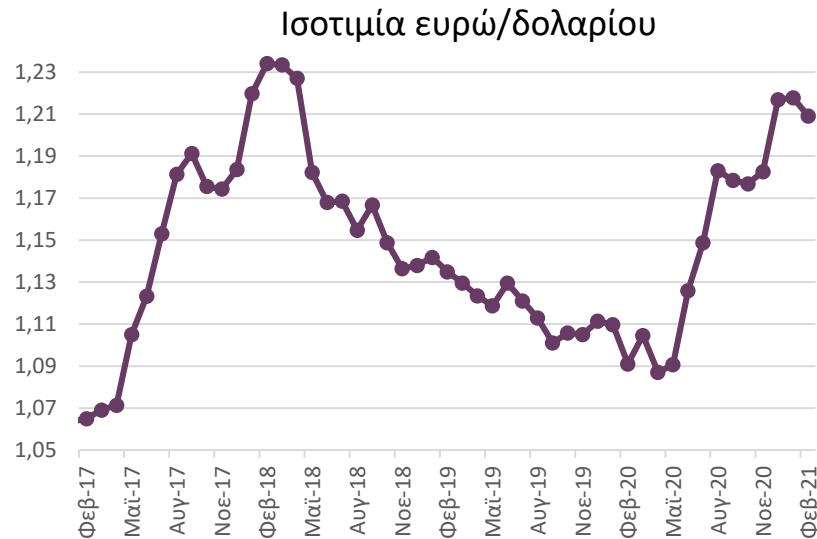
Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 02/2021

Πτώση της τιμής του χρυσού το Φεβρουάριο στα 1808 \$/ουγκιά, ενώ ο δείκτης τιμών λοιπών εμπορευμάτων ενισχύεται περαιτέρω

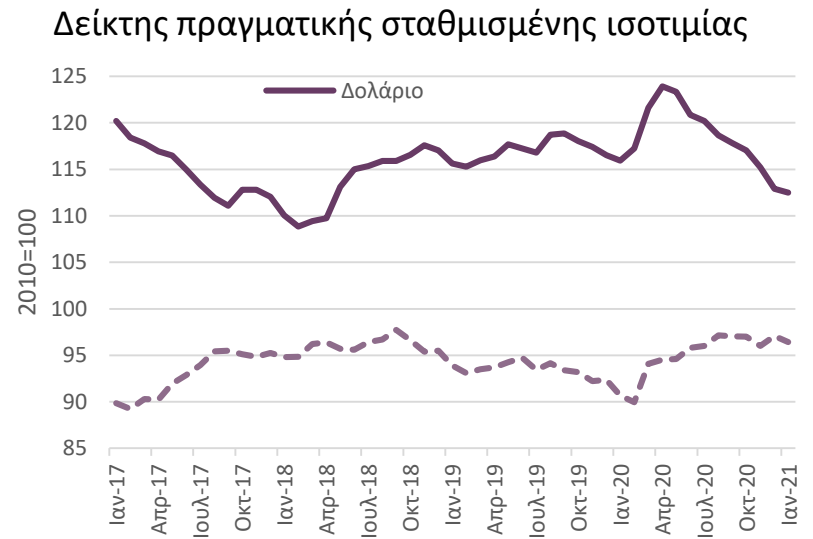
Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 02/2021

Το ευρώ σημειώνει μικρή κάμψη το Φεβρουάριο έναντι του δολαρίου στα 1,21 \$/€ (-0,7% από τον προηγούμενο μήνα)

Πηγή: Federal Reserve Bank of St. Louis, έως 02/2021

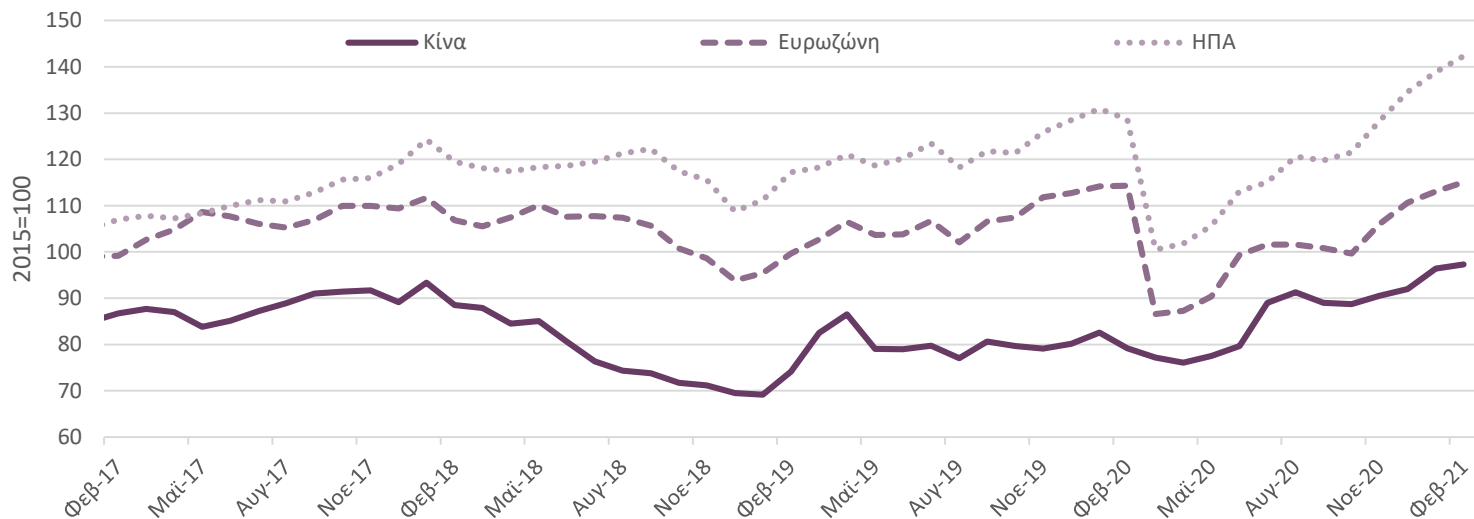
Συνέχιση της πτωτικής τάσης του δολαρίου και μικρή άνοδος του ευρώ το Δεκέμβριο, σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 01/2021

Συνέχιση της ανοδικής τάσης στις χρηματαγορές παγκοσμίως το Φεβρουάριο, ηπιότερα από ότι τον προηγούμενο μήνα (Κίνα +0,97%, ΗΠΑ +2,5% και Ευρωζώνη +1,8% σε σχέση με τον Ιανουάριο)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

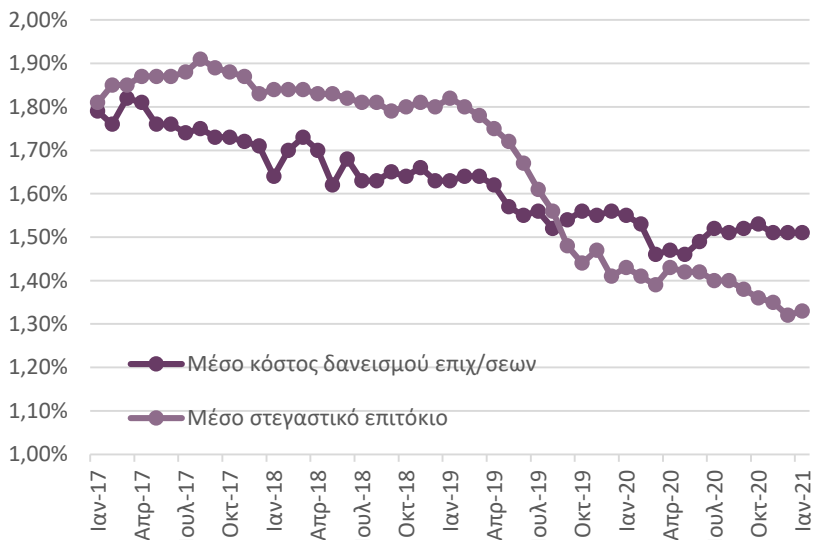

Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 02/2021

Το κόστος χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη παραμένει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Άνοδος αποδόσεων 10-ετών ομολόγων

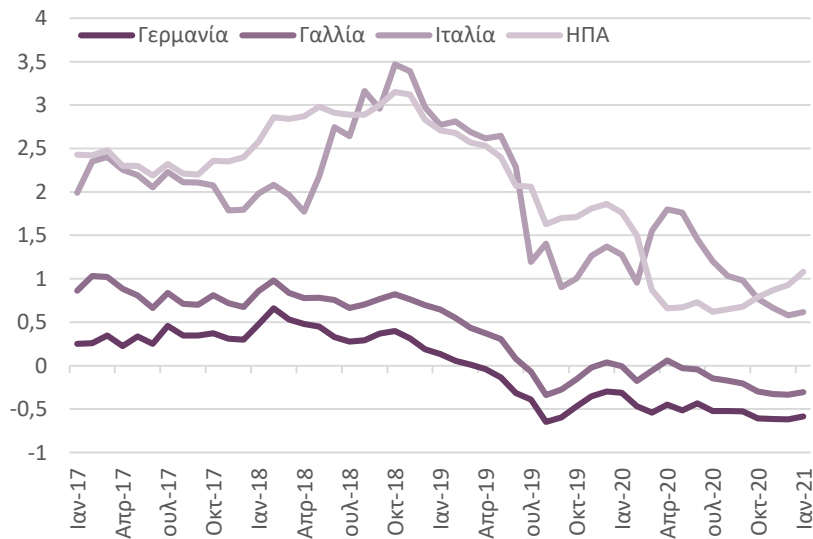
Το κόστος δανεισμού για νοικοκυριά και επιχειρήσεις στην Ευρωζώνη κινείται σταθεροποιητικά, ενώ οι αποδόσεις των 10-ετών κρατικών ομολόγων σημειώνουν άνοδο, τόσο στις μεγαλύτερες χώρες της ΕΕ, όσο και στις ΗΠΑ.

Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 01/2021

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 01/2021

Σύνοψη – Διεθνές Περιβάλλον

- Το **οικονομικό κλίμα** βελτιώνεται στην Ευρωζώνη, καθώς καταναλωτές και επιχειρήσεις αναμένουν με αισιοδοξία τους επόμενους μήνες.
- Κλιμάκωση αύξησης της τιμής του **πετρελαίου** τον Φεβρουάριο, κυρίως από την επιτάχυνση της ανάπτυξης στην Κίνα. Υποχώρησε η τιμή του **χρυσού**, ενώ συνεχίστηκε η ανοδική τάση στις τιμές των **λοιπών εμπορευμάτων**.
- Το **δολάριο** ενισχύθηκε ελαφρώς τον Φεβρουάριο σε σύγκριση με το ευρώ.
- Μεικτές τάσεις στο **κόστος κεφαλαίου**, καθώς σταθεροποιήθηκε για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ενώ ανήλθε για το δημόσιο τομέα, παραμένοντας σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα παγκοσμίως.
- Οι **χρηματαγορές** συνέχισαν την ανοδική τους πορεία τον ίδιο μήνα, ηπιότερα ωστόσο σε σχέση με τον Ιανουάριο.

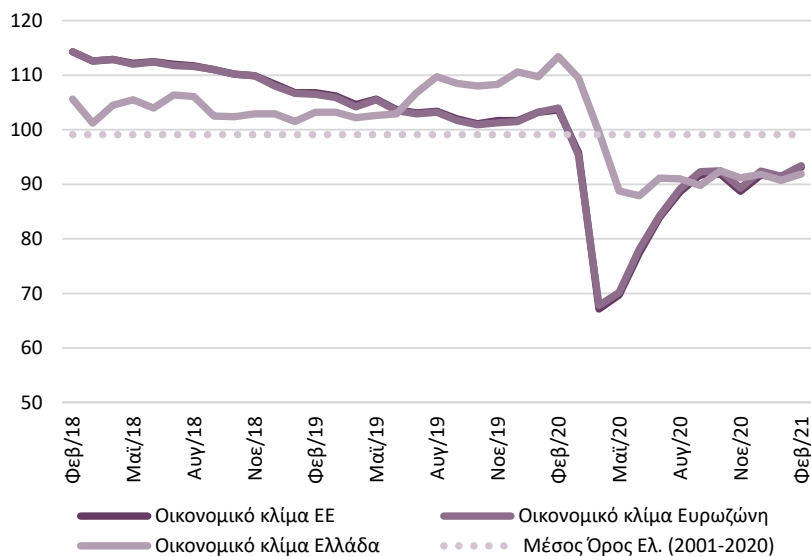
4. Οικονομικό κλίμα

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

*«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με
αναταράξεις»*

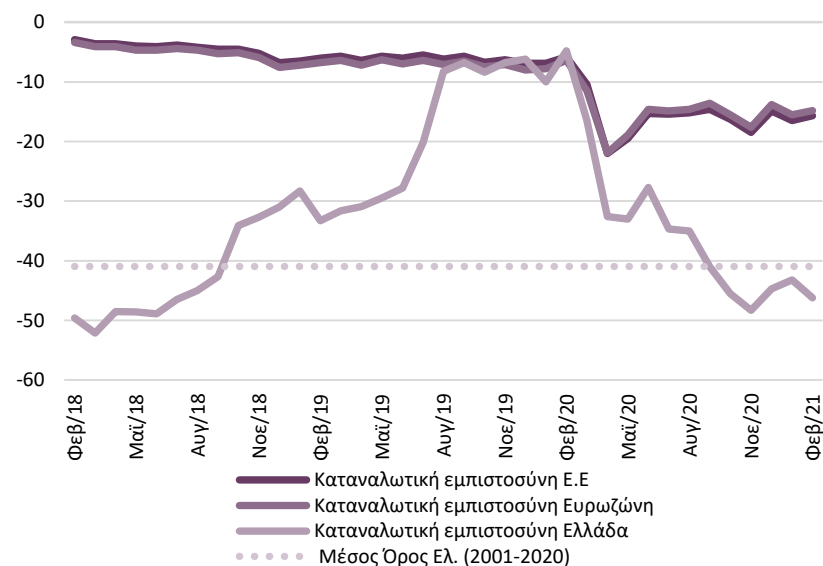
Ελαφρά ενίσχυση οικονομικού κλίματος και μικρή κάμψη καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Αισθητή βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς...

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος ενισχύθηκε ελαφρώς τον Φεβρουάριο και διαμορφώθηκε στις 91,9 μονάδες, έναντι 90,7 μονάδων τον προηγούμενο μήνα

...αλλά υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, λόγω κυρίως της εξασθένησης της πρόθεσης για μείζονες αγορές

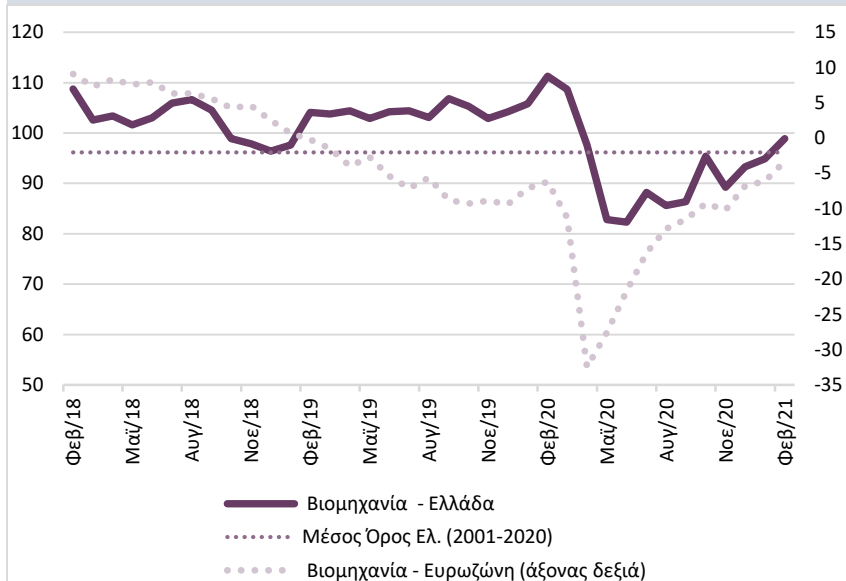

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης κατέγραψε επιδείνωση τον Φεβρουάριο και διαμορφώθηκε στις -46,2 (από -43,2) μονάδες τον προηγούμενο μήνα, κινούμενος πολύ χαμηλότερα σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (-4,8 μονάδες).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 2/2021

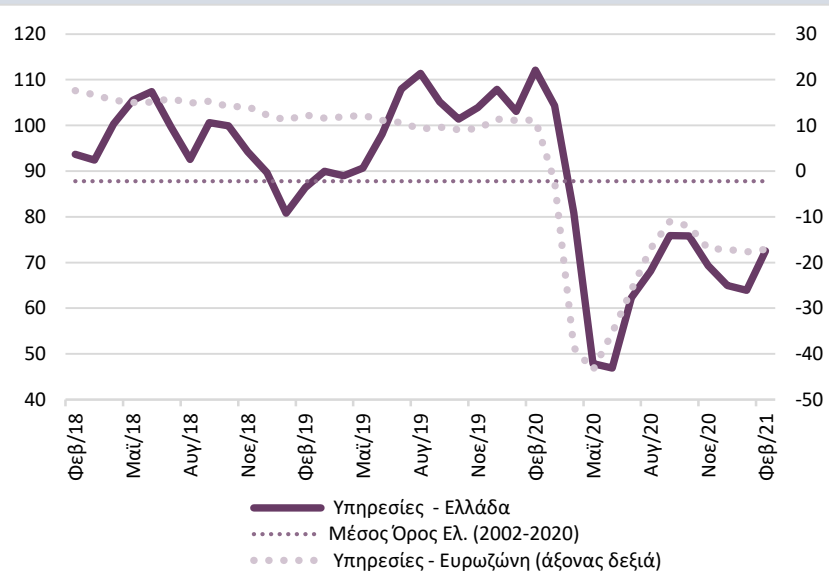
Ήπια ενίσχυση επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, σημαντική βελτίωση στις Υπηρεσίες

Ενίσχυση προσδοκιών στη Βιομηχανία κυρίως λόγω βελτίωσης των προβλέψεων για την παραγωγή

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** ενισχύθηκε τον Φεβρουάριο στις 98,9 (από 94,9 τον Ιανουάριο) μονάδες, επίπεδο ωστόσο σαφώς χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (111,3 μον.).

Αισθητή βελτίωση προσδοκιών στις Υπηρεσίες, από άμβλυση της απαισιοδοξίας για την τρέχουσα ζήτηση

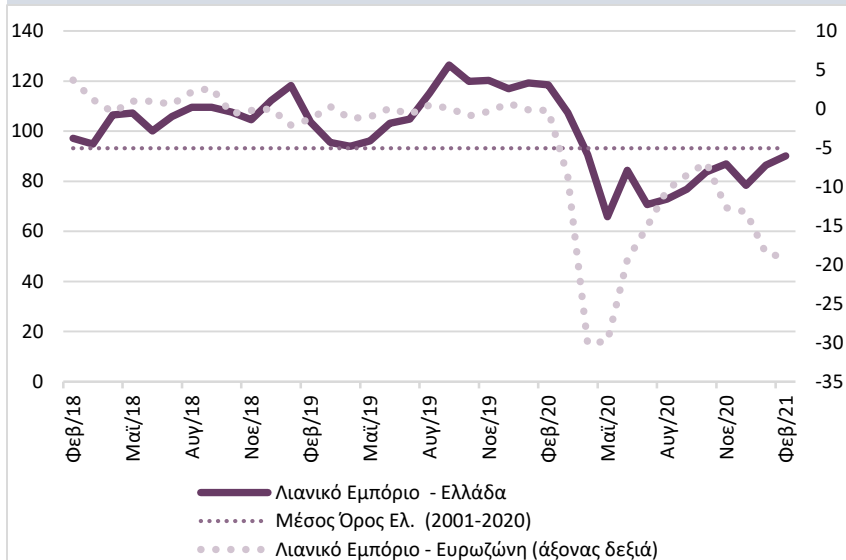

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** παρουσίασε σημαντική ενίσχυση τον Φεβρουάριο, στις 72,5 (από 63,9 τον Ιανουάριο) μονάδες, σαφώς χαμηλότερα από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδο (112,1 μον.).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 2/2021

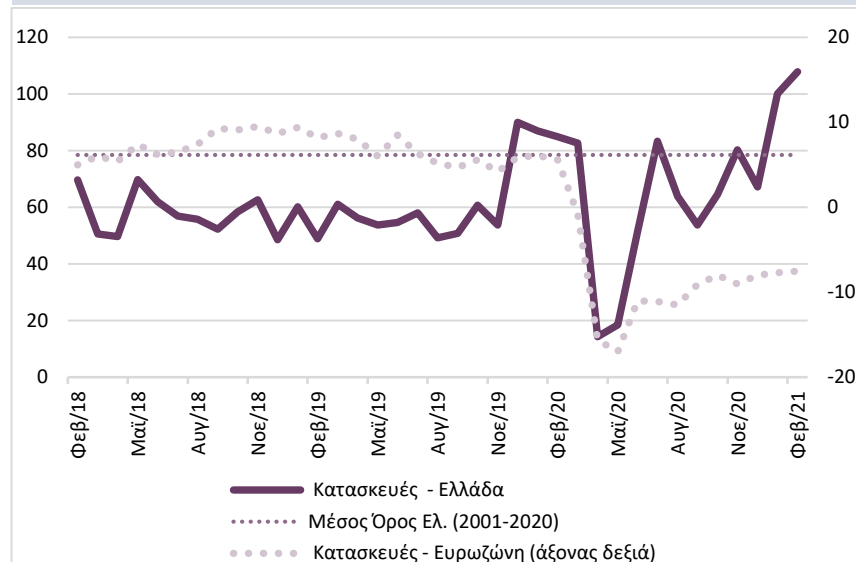
Ενίσχυση προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο, αλλά και στις Κατασκευές

Ενίσχυση προσδοκιών, λόγω βελτίωσης των προβλέψεων για τις πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύθηκε τον Φεβρουάριο στις 90,2 (από 86,4) μονάδες, έναντι 118,5 μονάδων πέρυσι

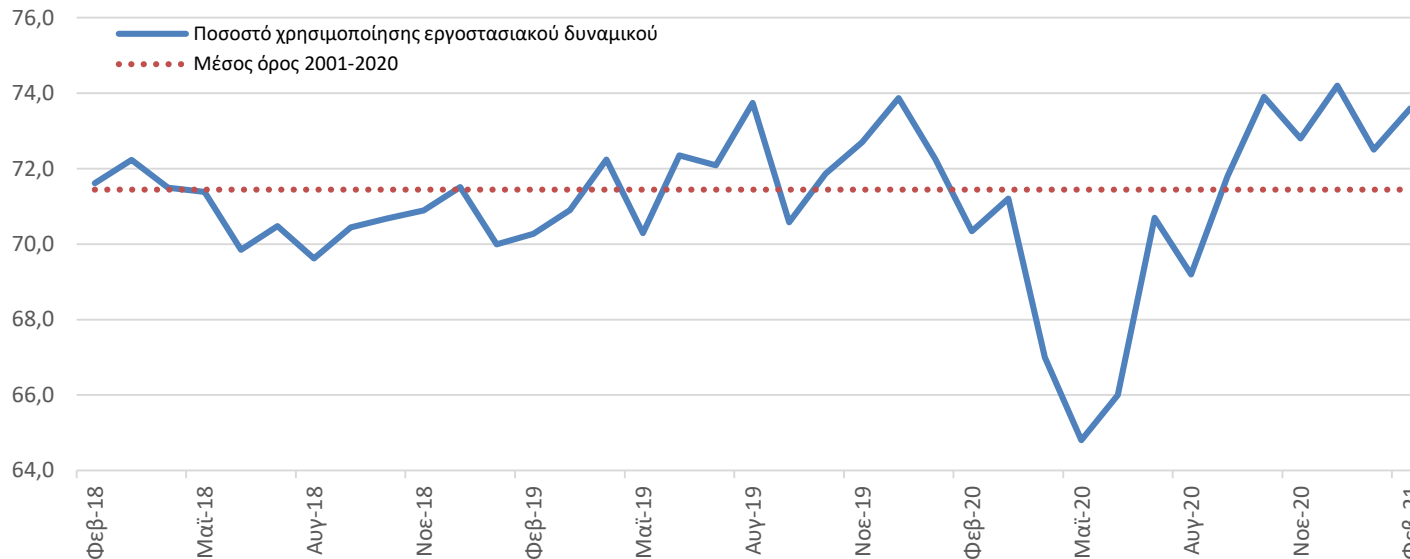
Σημαντική ενίσχυση προσδοκιών, προερχόμενη αποκλειστικά από τις Δημόσιες Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** ενισχύθηκε σημαντικά τον Φεβρουάριο, στις 107,9 μονάδες (από 100,1 μον. τον Ιανουάριο), επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (84,9 μονάδες).

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας βρέθηκε για άλλο ένα μήνα σε υψηλά επίπεδα

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για πέμπτο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο, προσεγγίζοντας το μέγιστο επίπεδο της τελευταίας τριετίας

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 2/2021

Σύνοψη – Οικονομικό κλίμα

- Το **οικονομικό κλίμα** σημείωσε μικρή βελτίωση **τον Φεβρουάριο**, παραμένοντας αρκετά χαμηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (-21,0 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Φεβρουάριο 2020)
- Ανοδικές τάσεις στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, καθώς ενισχύθηκαν σε όλους τους κλάδους.
- Ωστόσο, η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε κάμψη, υστερώντας έντονα σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (-41,4 μονάδες του δείκτη έναντι Φεβρουαρίου 2020)
- Η αξιοποίηση του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας** ενισχύθηκε ελαφρώς, παραμένοντας σε υψηλά επίπεδα για την περίοδο 2017-2020

5. Βραχυπρόθεσμοι δείκτες δραστηριότητας

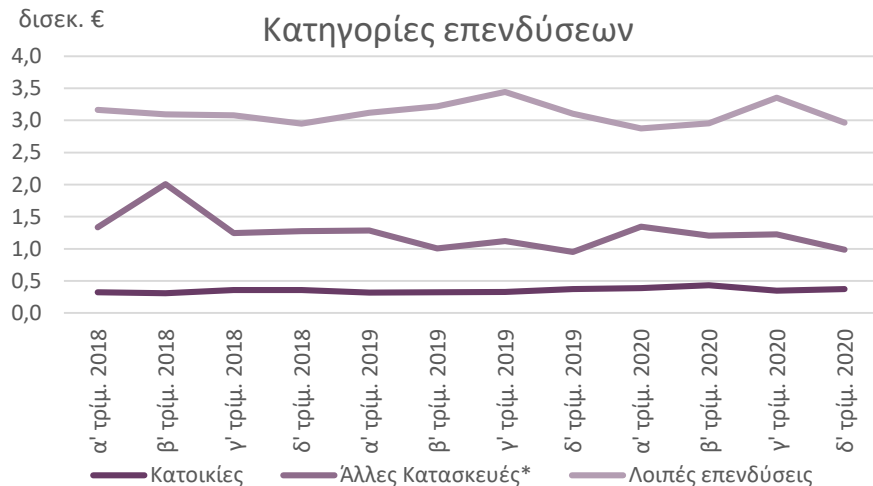
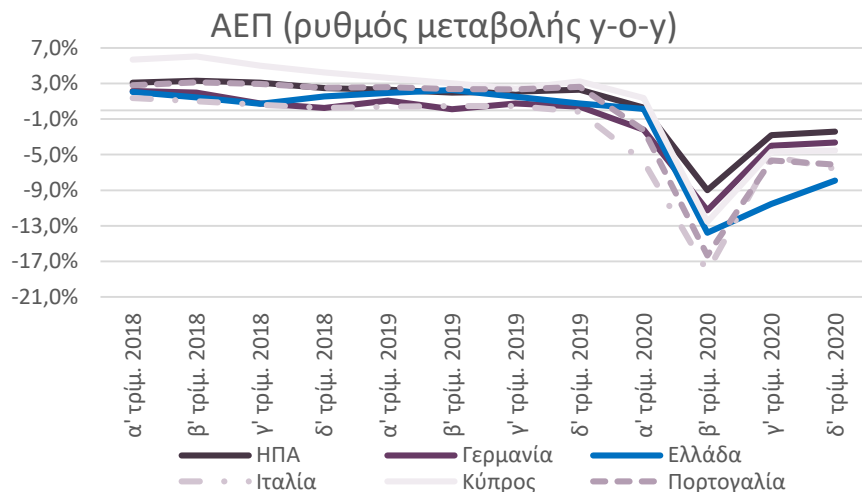
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με αναταράξεις»

Μικρότερη του γ' τριμήνου αλλά έντονη η επίδραση της πανδημίας στο ΑΕΠ στην Ελλάδα το δ' τρίμηνο του 2020, από τις εξαγωγές υπηρεσιών

Υφεση 7,9% το δ' τρίμ. 2020, από 10,5% στο προηγούμενο τρίμηνο και ανάπτυξη 1,2% στο δ' τρίμ. του 2019. Προήλθε κυρίως από έντονη πτώση των εξαγωγών υπηρεσιών (-55,4%), αλλά και μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης (-4,7%). Υφεση 8,2% στο σύνολο του 2020. Η μεγαλύτερη εξασθένιση ύφεσης το δ' τρίμηνο σε σχέση με το προηγούμενο στην Ελλάδα μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης.

Υποχώρηση επενδύσεων σε λοιπές κατασκευές ως % του ΑΕΠ το δ' τρίμηνο σε σχέση με το προηγούμενο, σε 2,4% από 3,0%. Αμετάβλητες οι επενδύσεις σε κατοικίες (0,9% του ΑΕΠ). Υποχώρησαν και οι λοιπές επενδύσεις, από το 8,2% του ΑΕΠ στο γ' τρίμηνο (μέγιστο τουλάχιστον δεκαετίας), στο 7,1% στο δ' τρίμηνο.

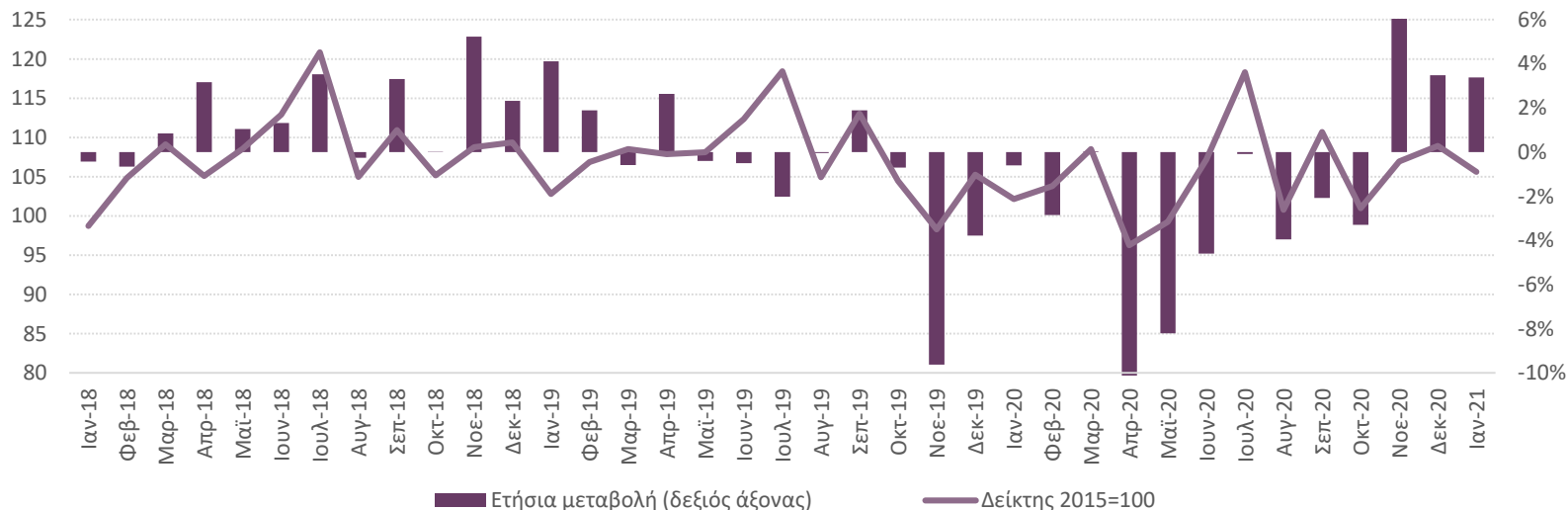

Πηγές: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, Eurostat και OECD.Stats. έως 12/2020

* Οι άλλες κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, ξενοδοχεία, κτήρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτήρια

Έντονη ενίσχυση βιομηχανικής παραγωγής και τον Ιανουάριο (+3,4%)

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

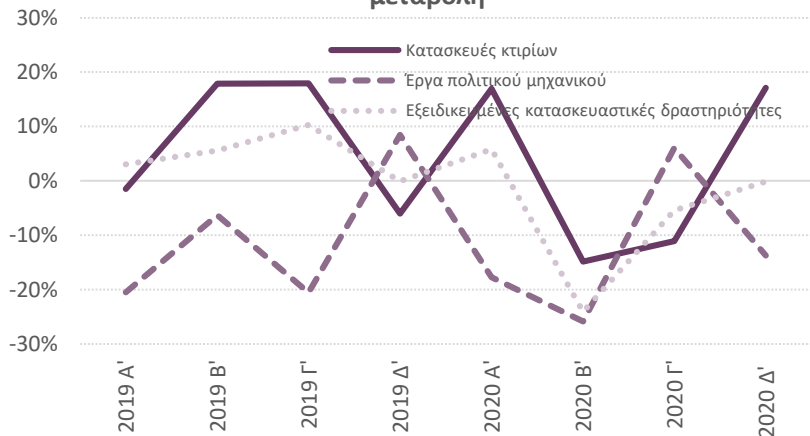
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 1/2021

Τον Ιανουάριο, η μεγαλύτερη υποχώρηση παραγωγής καταγράφηκε στη Βιομηχανία Δέρματος και Δερμάτινων ειδών (-54,8%), στην Κατασκευή Επίπλων (-23,9%) και στα είδη Ένδυσης (-19,9%). Μεταξύ των βασικών κλάδων για την ελληνική οικονομία σημειώθηκε αύξηση στην παραγωγή Φαρμάκων (9,2%), οριακή άνοδος στην παραγωγή Βασικών Μετάλλων (0,5%) και μείωση στα Τρόφιμα (-2,5%).

Τάσεις ενίσχυσης της δραστηριότητας στις Κατασκευές. Έντονη κλιμάκωση πτώσης Λιανικού εμπορίου τον Δεκέμβριο.

Ως επί το πλείστον βελτίωση στις Κατασκευές το δ' τρίμηνο, με τις Κατασκευές Κτιρίων να αυξάνονται σημαντικά και τις Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες να σταθεροποιούνται, κατόπιν πτώσης στο γ' τρίμηνο

Κύκλος εργασιών στις Κατασκευές, ετήσια % μεταβολή

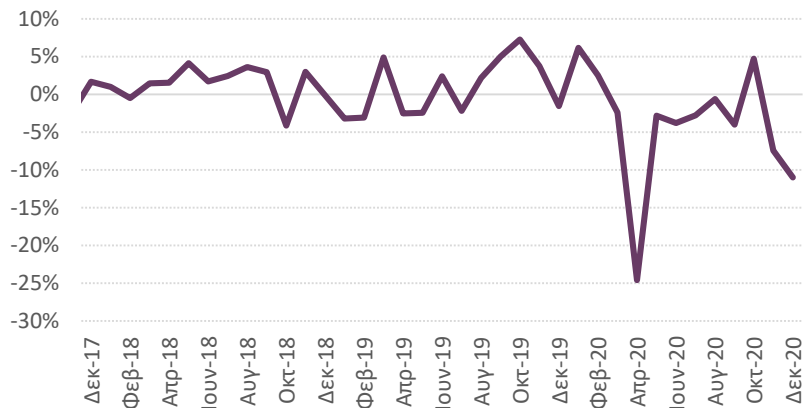

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 12/2020

Αύξηση στις κατασκευές κτιρίων (+17,1%), αμετάβλητες οι εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες (-0,1%), ενώ υποχωρούν τα έργα πολιτικού μηχανικού (-13,7%)

Υποχώρηση 11,0% τον Δεκέμβριο στο Λιανικό Εμπόριο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα πρόπερσι

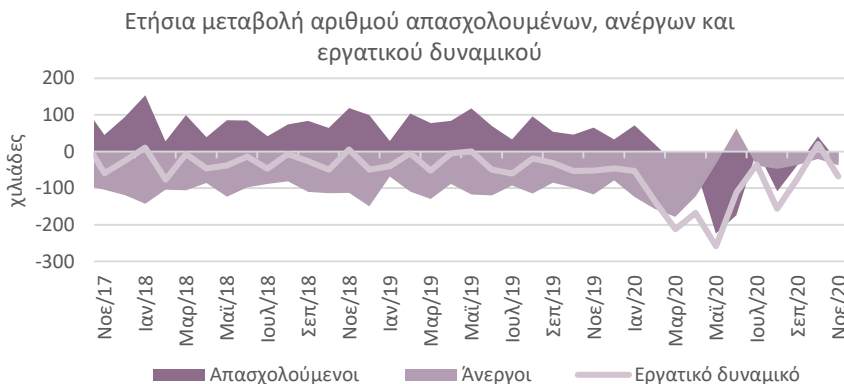
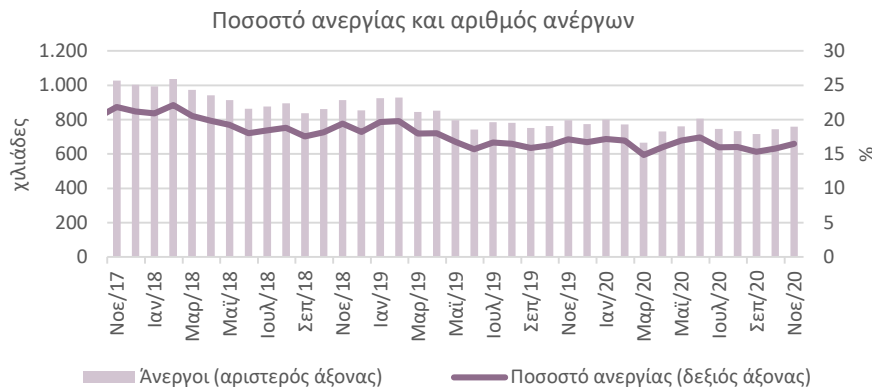
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (ετήσια % μεταβολή)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 12/2020

Μείωση στις πωλήσεις Ένδυσης-Υπόδησης (-21,7%), στα Καύσιμα (-13,3%), στα Πολυκαταστήματα (-8,0%) και στα Βιβλία-Χαρτικά (-4,5%). Ενίσχυση στα Φάρμακα (17,8%) και στα supermarkets (+5,2%).

Περαιτέρω πτώση ανεργίας τον Νοέμβριο, λόγω μείωσης του εργατικού δυναμικού

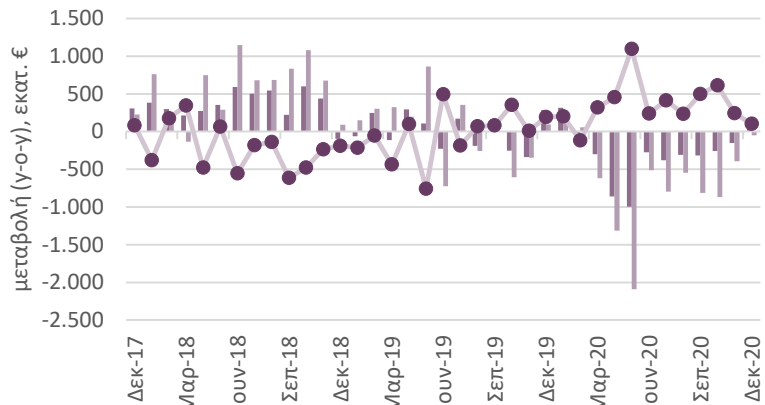

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 11/2020

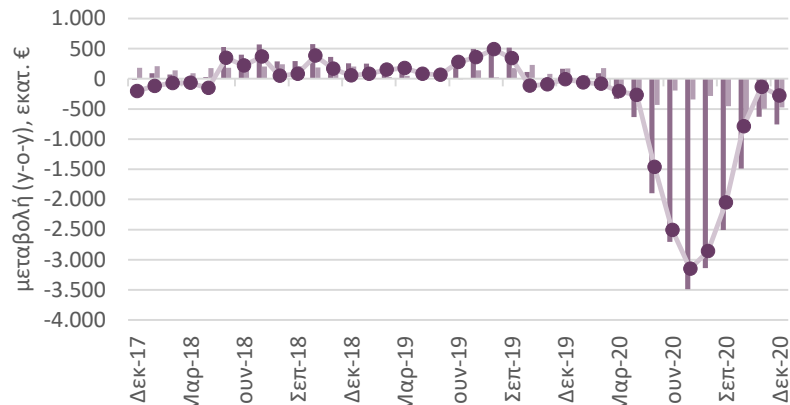
- Μειωμένο κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας το Νοέμβριο 2020 συγκριτικά με το Νοέμβριο 2019, στο 16,5%.
- Ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε από τους 796,9 χιλ. το Νοέμβριο 2019 στους 758,9 χιλ. ένα έτος μετά, δηλαδή κατά 38,0 χιλ. ή κατά 4,8%.
- Συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2020, το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας το Νοέμβριο του 2020 παρουσίασε άνοδο 0,7 ποσοστιαίων μονάδων.
- Ο αριθμός των ανέργων το Νοέμβριο του 2020 παρουσίασε άνοδο κατά 15,6 χιλ. άτομα ή κατά 2,1% συγκριτικά με τον Οκτώβριο του ίδιου έτους (743,3 χιλ. άνεργοι τον Οκτώβριο 2020).
- Η μείωση στον αριθμό των ανέργων το Νοέμβριο του 2020 κατά 38,0 χιλ. άτομα προήλθε από τη μείωση του εργατικού δυναμικού (-68 χιλ.), όχι από ενίσχυση της απασχόλησης.

Μικρή βελτίωση στο ισοζύγιο αγαθών τον Δεκέμβριο με ελαφρά επιδείνωση στο ισοζύγιο υπηρεσιών

Ισοζύγιο Αγαθών

Ισοζύγιο Υπηρεσιών

■ Εξαγωγές αγαθών
 ■ Εισαγωγές αγαθών
 ● Ισοζύγιο Αγαθών

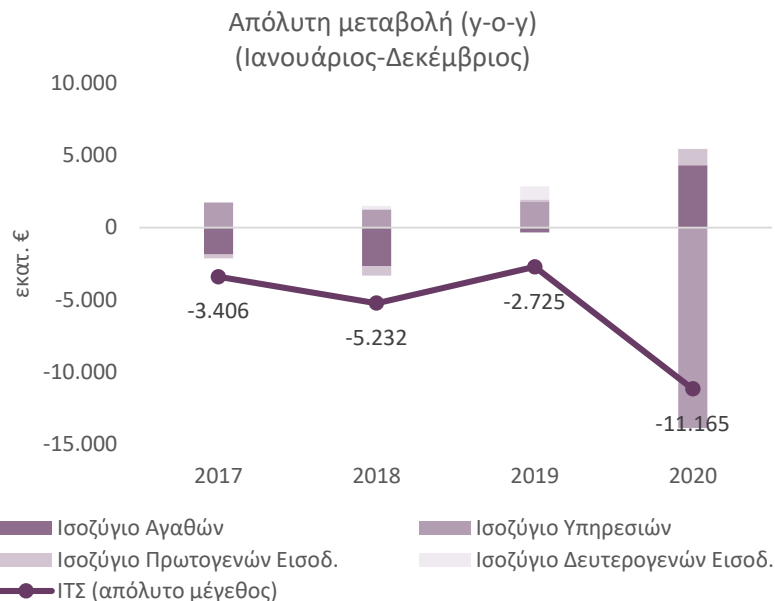
■ Εισπράξεις
 ■ Πληρωμές
 ● Ισοζύγιο Υπηρεσιών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 12/2020

Οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά €48 εκατ. τον Δεκέμβριο, από πτώση €91 εκατ. στα καύσιμα, καθώς σημειώθηκε άνοδος €54 εκατ. στα λοιπά αγαθά. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά €54 εκατ., με άνοδο €162 εκατ. στα πλοία και λοιπά αγαθά και μείωση €107 εκατ. στα καύσιμα.

Μειωμένο πλεόνασμα Υπηρεσιών τον Δεκέμβριο κατά €280 εκατ., κυρίως από μείωση κατά €755 εκατ. των εισπράξεων, έναντι πτώσης €475 εκατ. στις πληρωμές. Πτώση κυρίως στις μεταφορικές (-€444 εκατ.), και τις τουριστικές εισπράξεις (-€261 εκατ.).

Σημαντική διεύρυνση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) το 2020 (Ιανουάριος-Δεκέμβριος)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 12/2020

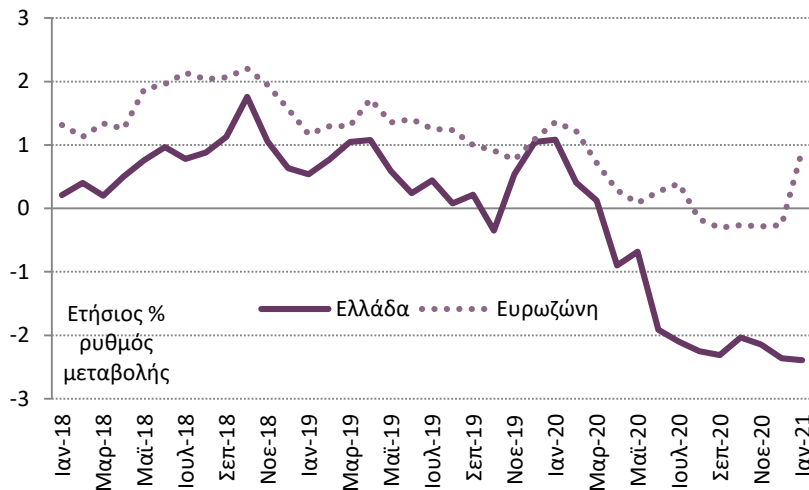
Δεκέμβριος 2020: Έλλειμμα ΙΤΣ €654 εκατ. έναντι €572 εκατ. το 2019, με σχεδόν ισόποση πτώση εξαγωγών και εισαγωγών.

Σύνολο 2020: Έλλειμμα ΙΤΣ κατά €11,2 δισεκ., έναντι ελλείμματος €2,7 δισεκ. το 2019

- Βελτιωμένο ισοζύγιο αγαθών κατά €4,3 δισεκ., με σημαντική πτώση των εισαγωγών (-€7,8 δισεκ.). Το 61,5% των μειωμένων εισαγωγών οφείλεται στα καύσιμα, ενώ το συνολικό ισοζύγιο διορθώθηκε κατά 42,8% λόγω καυσίμων.
- Το πλεόνασμα υπηρεσιών συρρικνώθηκε κατά €13,8 δισεκ. έναντι του 2019. Μείωση των εισπράξεων κατά €17,5 δισεκ., εκ των οποίων €13,9 δισεκ. από τουριστικές εισπράξεις και €3,6 δισεκ. από μεταφορικές υπηρεσίες
- Υποχώρηση ελλείμματος κατά €1,1 δισεκ. στα πρωτογενή εισοδήματα και σταθεροποίηση πλεονάσματος στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων (~€580 εκατ.).
- Στο ισοζύγιο κεφαλαίων, το οποίο δεν αποτελεί τμήμα του ΙΤΣ, καταγράφηκε αύξηση εισπράξεων €2,0 δισεκ., λόγω διεύρυνσης των μεταβιβάσεων της ΕΕ προς την Ελλάδα.

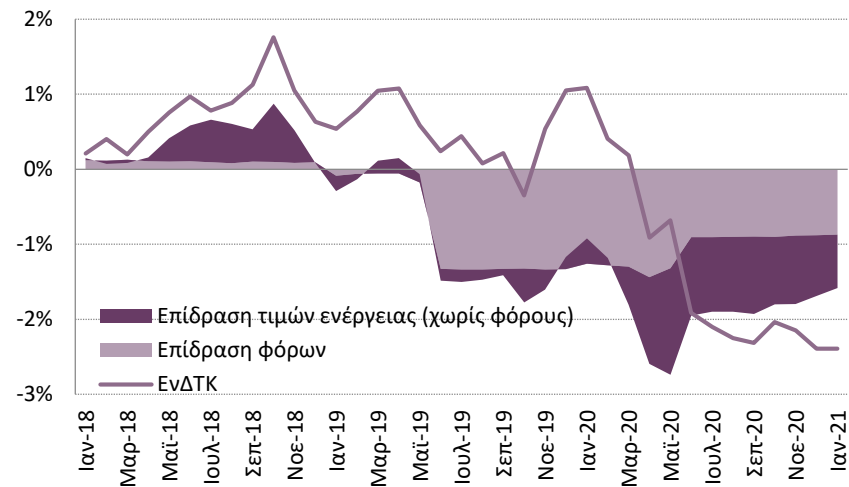
Εγχωρίως, ίδια αρνητική μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών τον Ιανουάριο με τον προηγούμενο μήνα. Με θετικό πρόσημο στην Ευρωζώνη.

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 1/2021

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Ελλάδα: Αμετάβλητος ο αντιπληθωρισμός τον Ιανουάριο του 2021 (-2,4%) σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο, από μεταβολή της επίδρασης της εγχώριας ζήτησης από θετική σε αρνητική.

Παραμένουν τον Ιανουάριο οι αποπληθωριστικές πιέσεις κυρίως από τους έμμεσους φόρους (έκπτωση ΦΠΑ στα ΜΜΜ και στον τουρισμό), κατά 0,9%, και λιγότερο από τα ενεργειακά αγαθά (-0,7%)

Ευρωζώνη: Αντιστροφή τάσης στις τιμές, με πληθωρισμό 0,9% τον Ιανουάριο από αντιπληθωρισμό 0,3% τον Δεκέμβριο

Σύνοψη – Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

- Σημαντική ενίσχυση **βιομηχανικής παραγωγής** και τον Δεκέμβριο σε σχέση με ένα έτος πριν
- Ως επί το πλείστον τάσεις ενίσχυσης της δραστηριότητας στις **Κατασκευές** στο δ' τρίμηνο, με τις Κατασκευές Κτιρίων να αυξάνονται σημαντικά και τις Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες να σταθεροποιούνται
- Έντονη κλιμάκωση πτώσης στο **Λιανικό εμπόριο** τον Δεκέμβριο
- Υποχώρηση **ανεργίας** και τον **Νοέμβριο** σε σχέση με πριν ένα χρόνο, εξαιτίας της μείωσης του εργατικού δυναμικού, όχι από ενίσχυση της απασχόλησης
- Στον **εξωτερικό τομέα**, το ισοζύγιο αγαθών βελτιώθηκε το 2020 κατά €4,3 δισεκ., από ισχυρή πτώση των εισαγωγών. Πολύ μεγάλο μέρος της βελτίωσης προήλθε από το σκέλος των καυσίμων.
- Σημαντική υποχώρηση στο πλεόνασμα του **ισοζυγίου υπηρεσιών** το 2020, στο 1/3 του επιπέδου του 2019, από μείωση των τουριστικών εισπράξεων κατά 76,5% και των μεταφορικών εισπράξεων κατά 20,2%
- Αμετάβλητος ο **αντιπληθωρισμός** τον Ιανουάριο του 2021 από τον Δεκέμβριο (-2,4%), από μεταβολή της επίδρασης της εγχώριας ζήτησης από θετική σε αρνητική

6. Δημοσιονομικά

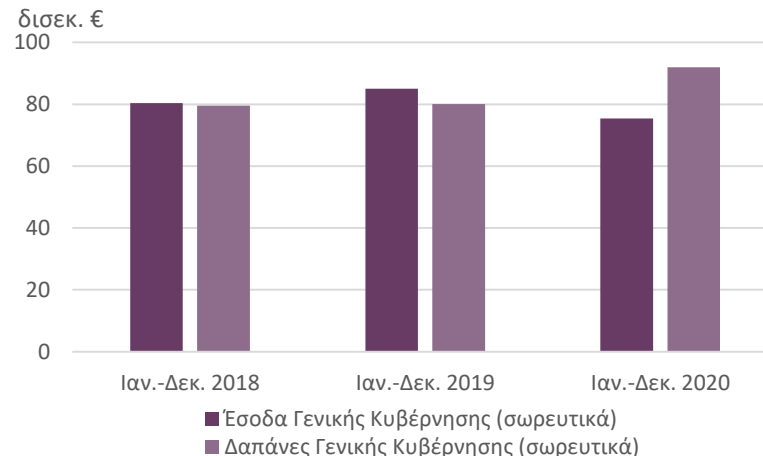
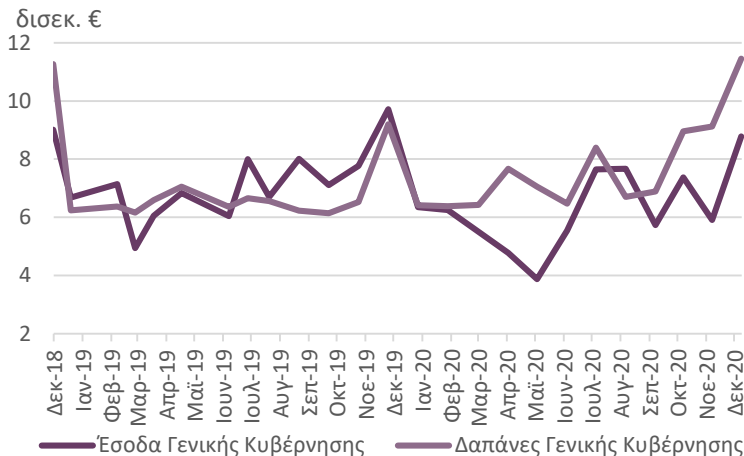
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

*«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με
αναταράξεις»*

Νέα σημαντική διερεύνηση δαπανών τον Δεκεμβριο ως προς το 2019. Ηπιότερη υποχώρηση στα έσοδα από ότι τον Νοέμβριο. Στο σύνολο του έτους, διάφορα (υπέρβαση) κυρίως στις δαπάνες.

Πολύ υψηλότερες δαπάνες τον Δεκέμβριο από πρόπερσι, κατά 24,5%. Υποχώρηση εσόδων σε σύγκριση με πριν ένα έτος, κατά 24,2%, κατόπιν εκτεταμένης πτώσης 24,0% τον Νοέμβριο.

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 12/2020

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

Υψηλότερες δαπάνες €2,25 δισεκ., σχεδόν αποκλειστικά από περισσότερες επιδοτήσεις (+€776 εκατ.) και έκτακτες μεταβιβάσεις λόγω κορωνοϊού (+€1,01 δισεκ.).

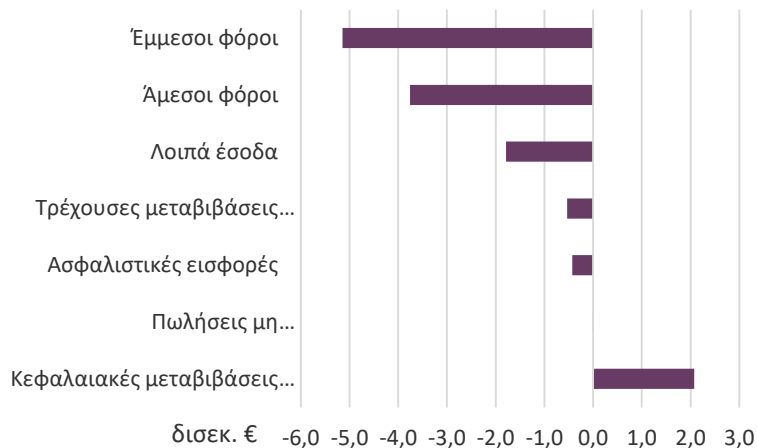
Λιγότερα έσοδα κατά €931 εκατ. από τον Δεκέμβριο του 2019, από λιγότερες εισπράξεις άμεσων (-€822 εκατ.) και έμμεσων (-€309 εκατ.) φόρων.

Στο σύνολο του 2020 τα έσοδα ήταν €9,59 δισεκ. λιγότερα (-11,3%) και οι δαπάνες διευρυμένες κατά €11,85 δισεκ. (+14,8%)

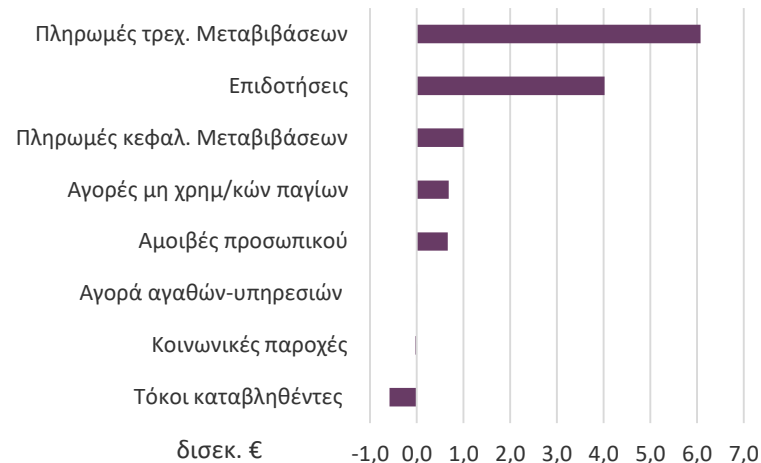
Υψηλό έλλειμμα το 2020 κυρίως από πολύ λιγότερες εισπράξεις έμμεσων φόρων και περισσότερες πληρωμές μεταβιβάσεων, λόγω της πανδημίας

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν.-Δεκ.)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν.-Δεκ.)

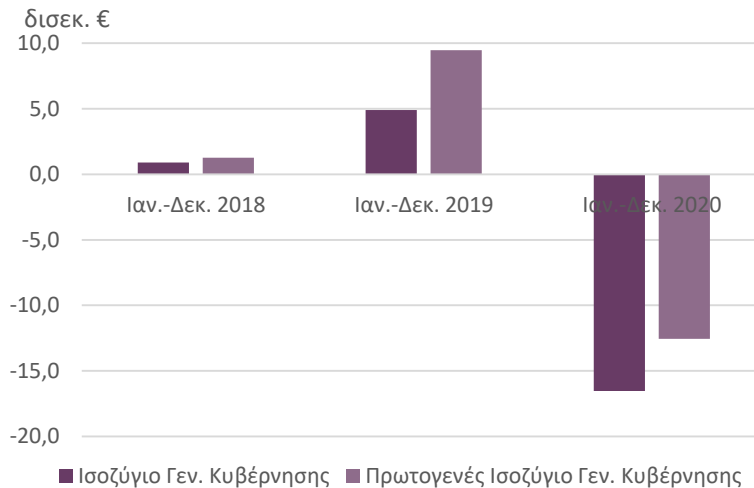
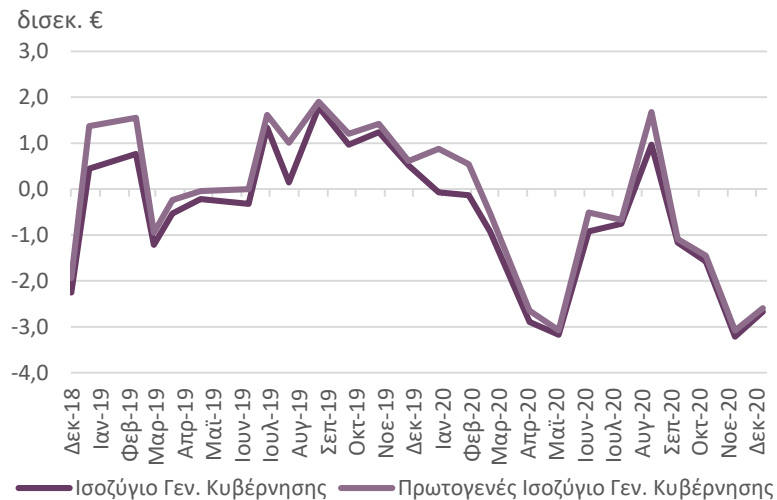

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 12/2020

Υποχώρηση δημοσίων εσόδων κατά €9,58 δισεκ. κυρίως από λιγότερες εισπράξεις έμμεσων (-€5,14 δισεκ.) και άμεσων φόρων (-€3,76 δισεκ.) και χαμηλότερα λοιπά έσοδα, λόγω μικρότερων εισπράξεων από αποκρτικοποιήσεις (-€1,79 δισεκ.)
Διεύρυνση δημοσίων δαπανών €11,84 δισεκ., από άνοδο πληρωμών τρεχουσών μεταβιβάσεων (+€6,08 δισεκ.), για την ενίσχυση μισθωτών-επαγγελματιών λόγω πανδημίας, καθώς και από αύξηση επιδοτήσεων (+€4,02 δισεκ.)

Επιδείνωση πρωτογενούς δημοσ. ισοζυγίου τον Δεκέμβριο σε σχέση με πέρυσι, κυρίως από διεύρυνση δαπανών, αλλά και υστέρηση εσόδων

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 12/2020

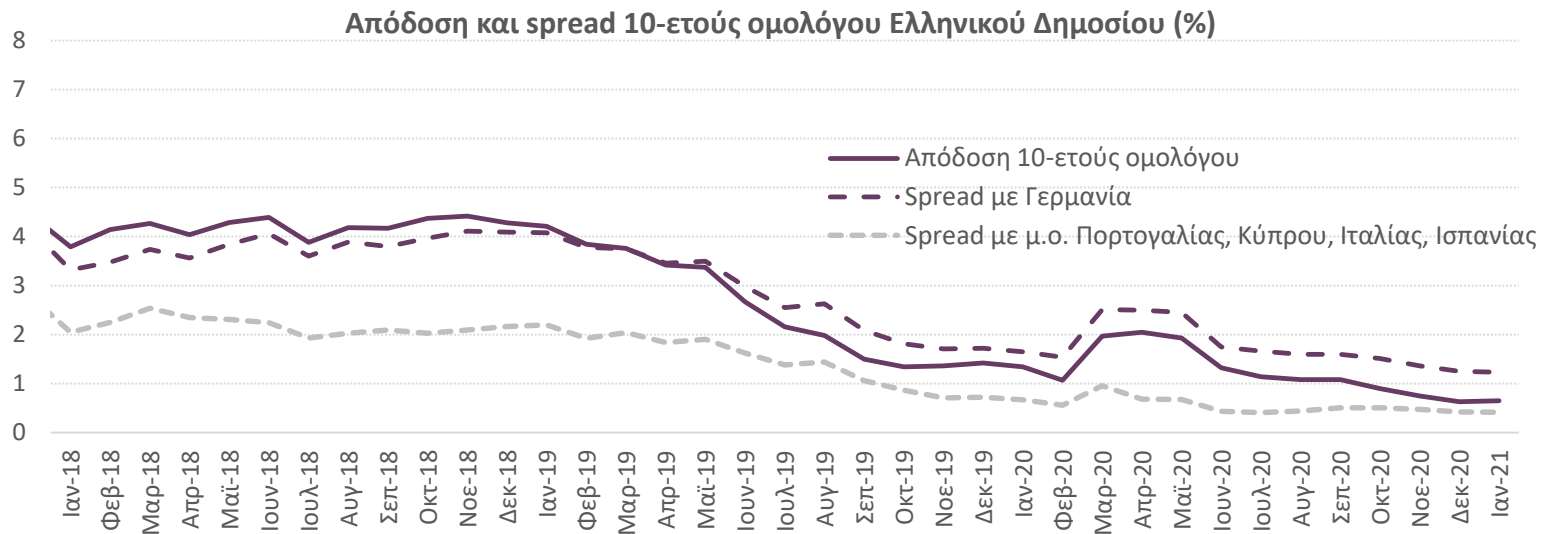
* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

Επιδείνωση πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου κατά €3,2 δισεκ. από τον Δεκέμβριο του 2019, σε έλλειμμα €2,59 δισεκ., από διεύρυνση δαπανών, καθώς και λιγότερα έσοδα, ενώ οι πληρωμές τόκων ήταν αμετάβλητες

Επιδείνωση Ισοζυγίου Γεν. Κυβέρνησης τον Δεκέμβριο σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €3,19 δισεκ., σε έλλειμμα €2,67 δισεκ.

Στο σύνολο του 2020, πρωτογενές έλλειμμα €12,55 δισεκ., έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος €9,46 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων σημείωσε οριακή άνοδο τον Δεκέμβριο, στο 0,65%

Η απόδοση παραμένει κοντά στα διαχρονικά χαμηλά επίπεδα του προηγούμενου μήνα, ενώ οριακή περαιτέρω κάμψη κατέγραψε το spread του 10-ετούς ελληνικού ομολόγου έναντι του γερμανικού (σε 123 από 125 μ.β. τον Δεκέμβριο).

Πηγή: ΕΚΤ, έως 1/2021

Σύνοψη – Δημόσια Οικονομικά

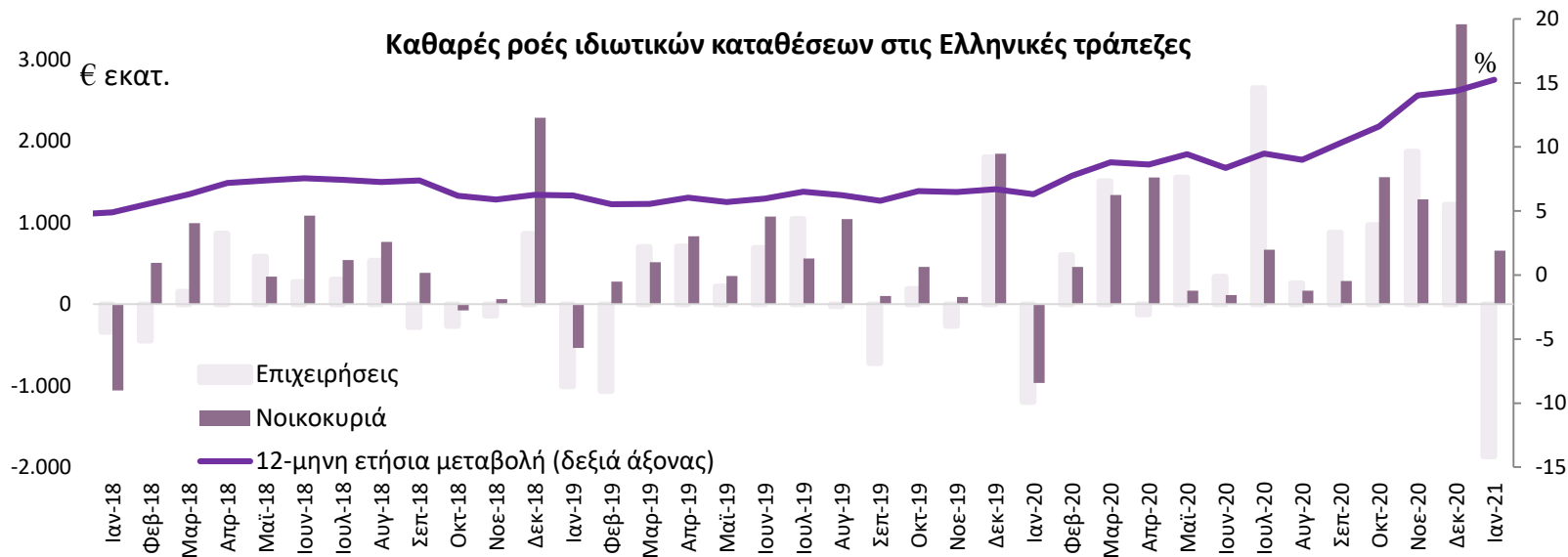
- **Επιδείνωση δημόσιων οικονομικών** τον Δεκέμβριο σε σχέση με πρόπερσι, **πρωτίστως από έντονη αύξηση δαπανών** (+24,5%) από έκτακτες μεταβιβάσεις και επιδοτήσεις λόγω COVID-19 (79,0% της ανόδου). Ηπιότερη μείωση εσόδων σε σχέση με τον Νοέμβριο (-9,6%, από -24,0%), λόγω χαμηλότερων εισπράξεων άμεσων και έμμεσων φόρων.
- Στην περίοδο **Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου του 2020, υποχώρηση εσόδων** σε σχέση με το 2019 κυρίως από λιγότερες εισπράξεις έμμεσων (-€5,14 δισεκ. ή -16,4%) και άμεσων φόρων (-€3,76 δισεκ. ή -20,3%).
- **Διεύρυνση δαπανών** κυρίως από πληρωμές τρεχουσών μεταβιβάσεων (+6,08 δισεκ. ή +184,7%), για τη στήριξη νοικοκυριών και επαγγελματιών, καθώς και επιδοτήσεων (+€4,02 δισεκ. ή +233,3%).
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης το 2020 €12,55 δισεκ., έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος €9,46 δισεκ. πριν ένα χρόνο.
- Οριακή άνοδος στο 0,65% της **απόδοσης των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** τον Ιανουάριο, παραμένοντας κοντά στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών ομολόγων συνέχισε την πτωτική του πορεία, σε χαμηλό επίπεδο 11-ετίας.

7. Τραπεζικά

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με αναταράξεις»

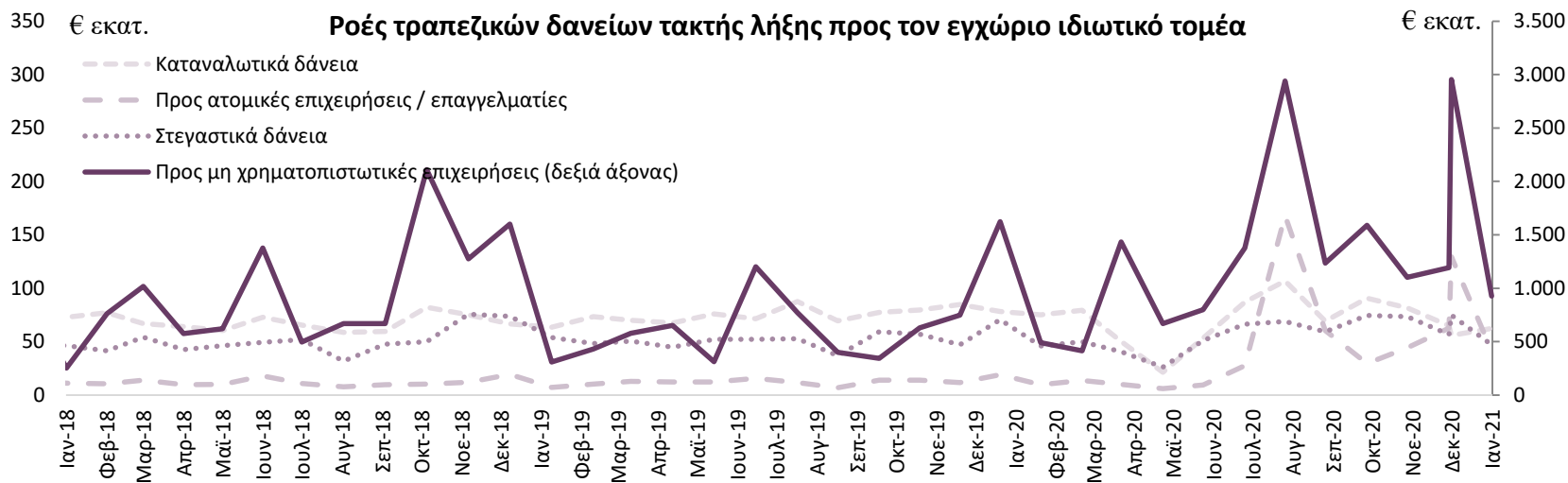
Οι τραπεζικές καταθέσεις των ιδιωτών μειώθηκαν τον Ιανουάριο λόγω εποχικότητας, αλλά λιγότερο από αντίστοιχες περιόδους προηγούμενων ετών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 1/2021

Ο 12-μηνος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων άγγιξε το 15,2%, ρυθμός που είναι ο υψηλότερος της δωδεκαετίας. Παραμένει θετική η επίδραση από την υψηλή ιδιωτική αποταμίευση και τα μέτρα τόνωσης ρευστότητας των πληττόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις εκταμίευσαν €925 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Ιανουάριο

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 1/2021

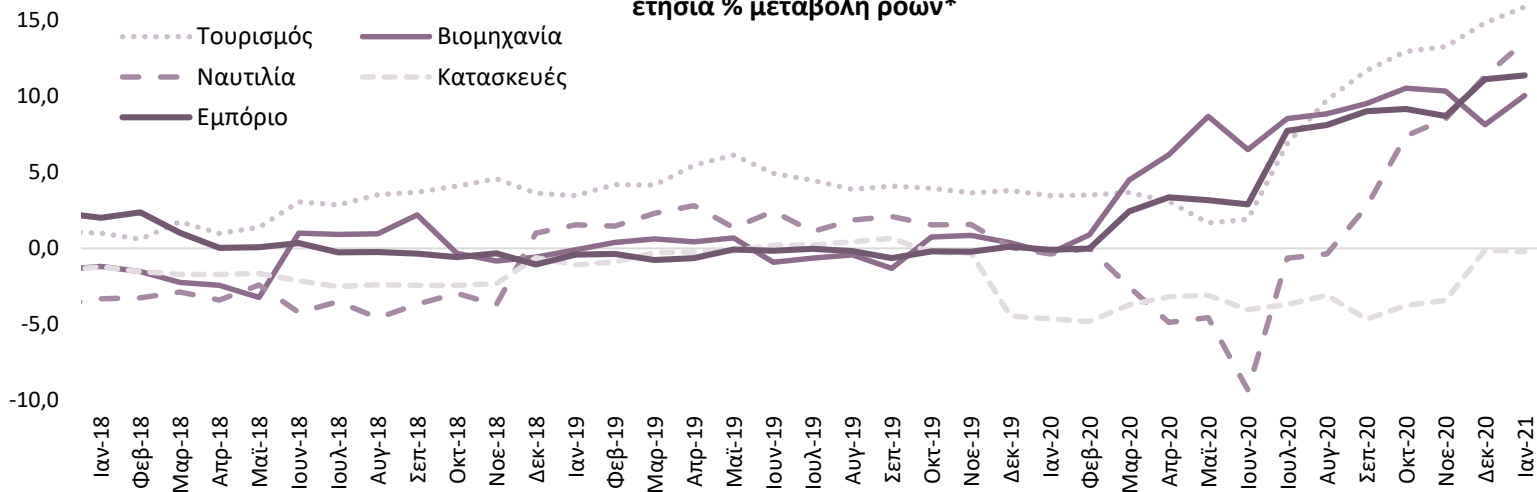
Το σύνολο των νέων δανείων τακτής λήξης προς τις ΜΧΕ το διάστημα Μαρτίου 2020-Ιανουαρίου 2021 ξεπέρασε τα €16,2 δισεκ.

Η ανάκαμψη της χρηματοδότησης προς τις ΜΧΕ συνεχίζεται υπό την επίδραση των εγγυοδοτικών προγραμμάτων εγχώριας στήριξης της ρευστότητας, και των διευκολύνσεων χρηματοδότησης των τραπεζών από την ΕΚΤ.

Η χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να μειώνεται σε ετήσια βάση, με μόνο € 110 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Ιανουάριο.

Η υψηλή πιστωτική επέκταση συνεχίστηκε τον Ιανουάριο σε όλους τους κλάδους με μόνη εξαίρεση τις Κατασκευές

Τραπεζική χρηματοδότηση προς τον εγχώριο επιχειρηματικό τομέα, σε ενδεικτικούς κλάδους, ετήσια % μεταβολή ροών*

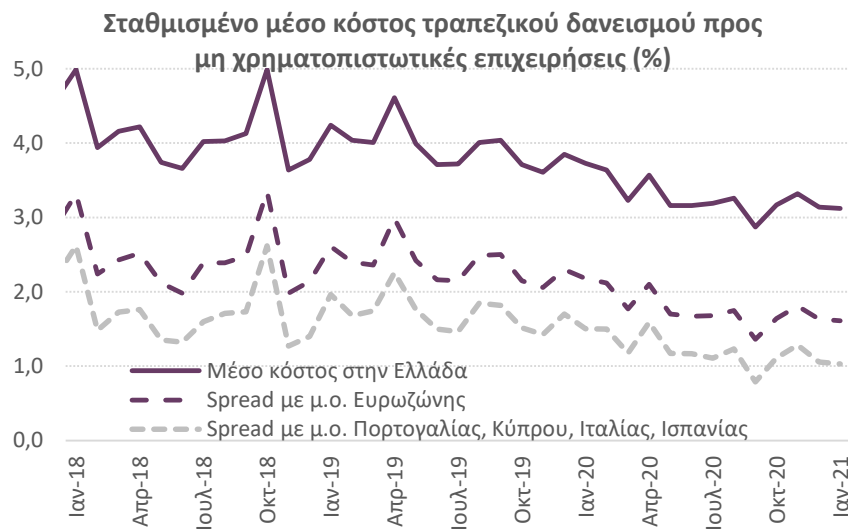
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 1/2021

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Η Βιομηχανία, αλλά και επιχειρήσεις στους κλάδους του Τουρισμού, της Ναυτιλίας και του Εμπορίου καταγράφουν πλέον διψήφιους ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης, μέσα και από την αξιοποίηση των μέτρων για την ενίσχυση ρευστότητας.

Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού μειώθηκαν τον Ιανουάριο κυρίως προς τα νοικοκυριά, αλλά οριακά και προς τις επιχειρήσεις

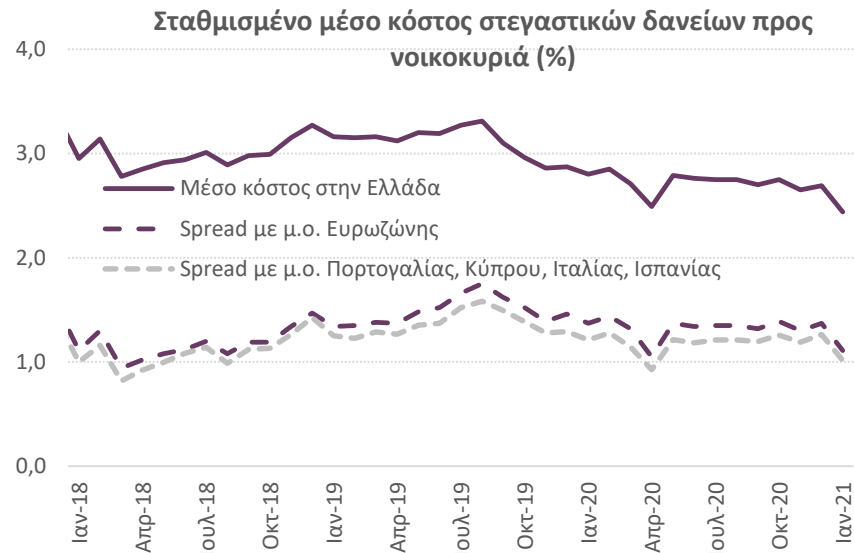
Το κόστος νέου δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων μειώθηκε οριακά τον Ιανουάριο στο 3,1%, με αντίστοιχη μείωση της απόκλισης από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ

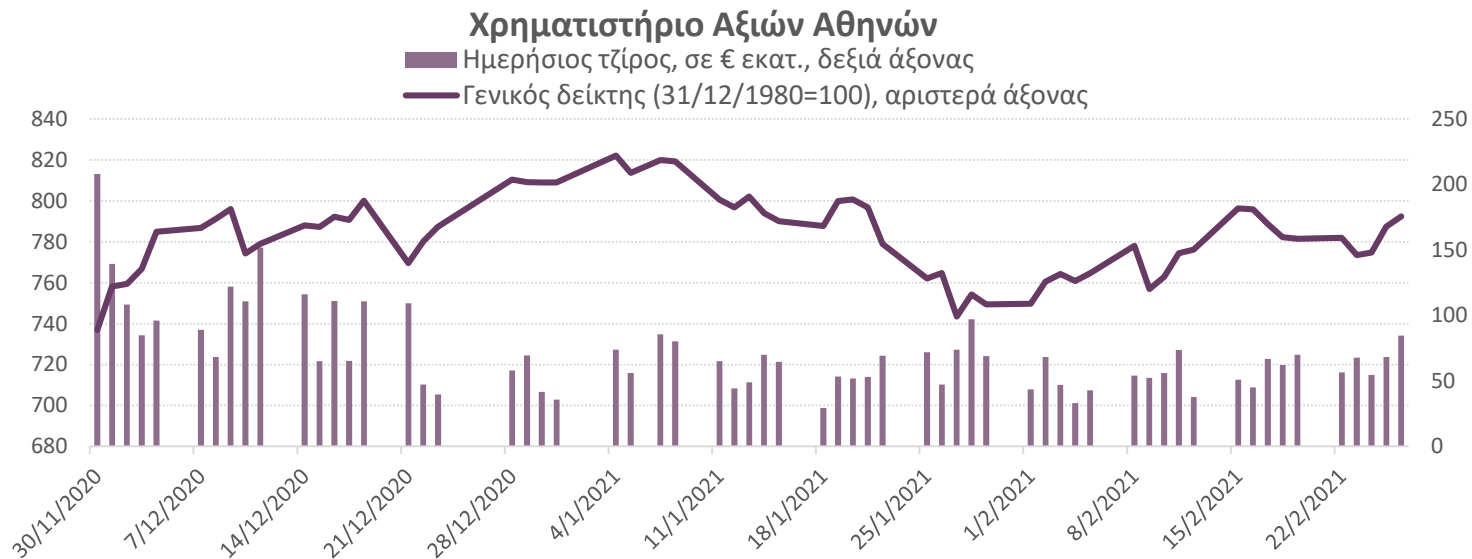
Πηγή: ΕΚΤ, έως 1/2021

Το κόστος νέου δανεισμού συνεχίζει να αποκλίνει από τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, κατά περίπου 102 μ.β. για τα νοικοκυριά και 103 μ.β. για τις επιχειρήσεις

Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά μειώθηκε σημαντικά, στο 2,4%, με αποτέλεσμα να μειωθεί η απόκλιση από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ

Οι τιμές των μετοχών ανέκαμψαν κατά 7,1% τον Φεβρουάριο, σε συνέχεια της σταδιακής επέκτασης του προγράμματος των εμβολιασμών

Πηγή: Capital.gr, έως 2/2021

...αλλά ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών υποχώρησε, κατά 9,3% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, προσεγγίζοντας τα €57 εκατ. σε σχέση με €63 εκατ. τον Ιανουάριο, καθώς και κατά μ.ό. το 2020

Σύνοψη – Τραπεζικά

- Ο 12-μηνος ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων άγγιξε το 15,2% τον Ιανουάριο, και είναι ο υψηλότερος της πρόσφατης δωδεκαετίας.
- Η **πιστωτική επέκταση** προς Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) επιβραδύνθηκε τον Ιανουάριο, με €925 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης, σε σύγκριση με μέσο μηνιαίο ρυθμό εκταμίευσης €1,5 δισεκ. από τον Μάρτιο του 2020 οπότε και τέθηκαν σε εφαρμογή τα έκτακτα μέτρα τόνωσης της ρευστότητας.
- Το σύνολο των **νέων δανείων** τακτής λήξης προς τις ΜΧΕ στο χρονικό διάστημα Μαρτίου 2020-Ιανουαρίου 2021 ξεπέρασε τα €16,2 δισεκ.
- Η **Βιομηχανία**, αλλά και επιχειρήσεις στους κλάδους του **Τουρισμού, της Ναυτιλίας και του Εμπορίου** παρουσιάζουν πλέον **διψήφιους ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης**. Πιστωτική συρρίκνωση εξακολουθεί να καταγράφεται προς τον κλάδο των κατασκευών καθώς και προς τα νοικοκυριά.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** των νοικοκυριών σημείωσαν πτώση τον Ιανουάριο, συγκλίνοντας με το μέσο κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Μικρότερη μείωση καταγράφηκε στα επιτόκια νέου δανεισμού προς τις επιχειρήσεις.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** ανέκαμψε τον Φεβρουάριο κατά 7,1% αλλά με μειωμένη συναλλακτική δραστηριότητα κατά 9% από τον προηγούμενο μήνα, όπως επίσης και από τον ετήσιο μ.ό. του 2020.

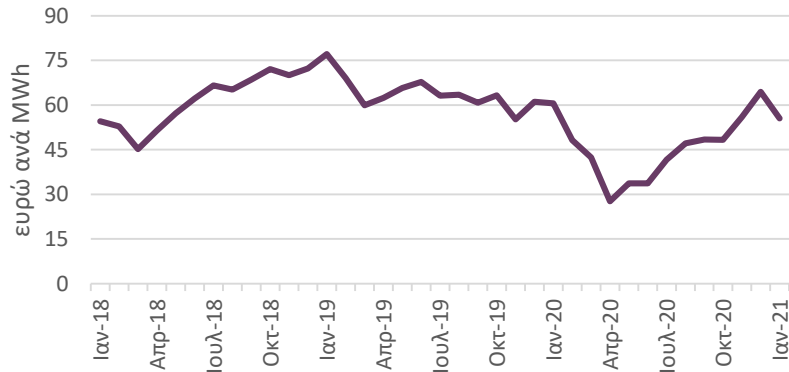
8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

*«Σε τροχιά εξόδου από την πανδημία με
αναταράξεις»*

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Ιανουάριο αυξήθηκε κατά 8,3% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2020...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

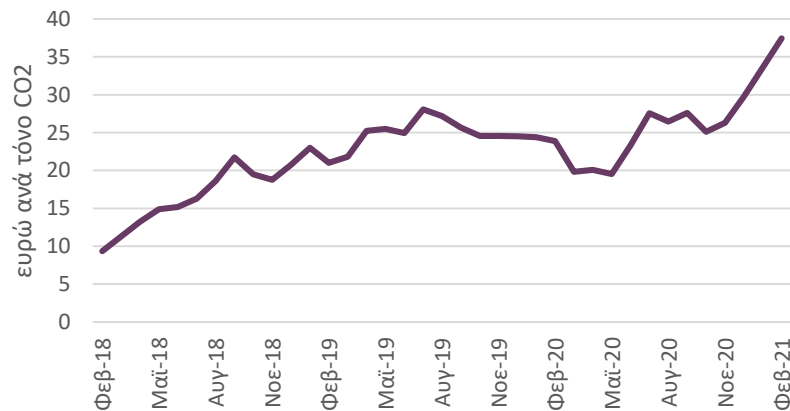

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 1/2021

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Ιανουάριο στα 55,5 €/MWh, μειωμένη κατά 13,8% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ σημείωσε νέο ιστορικό υψηλό επίπεδο τον Φεβρουάριο

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

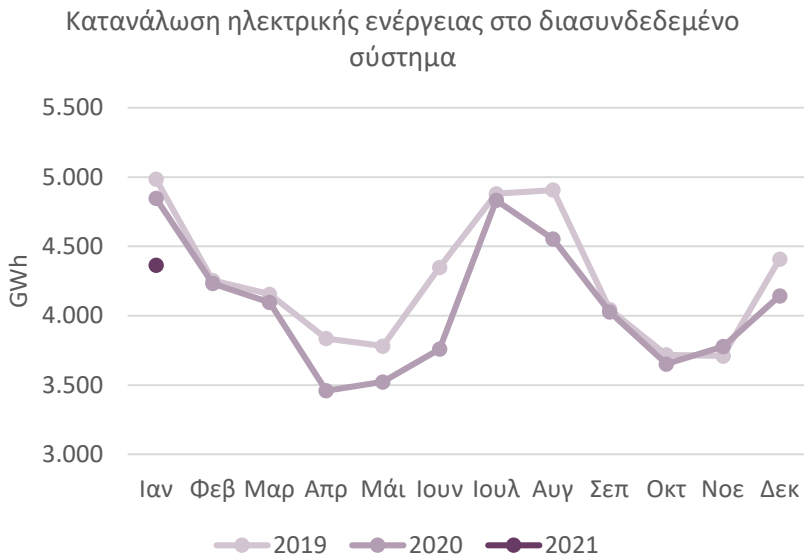
Πηγή: ΛΑΓΓΕ, έως 2/2021

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Φεβρουάριο διαμορφώθηκε στα 37,45 €/tCO₂, αυξημένη κατά 25,9% σε σχέση με τον Δεκέμβριο*.

*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών του Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

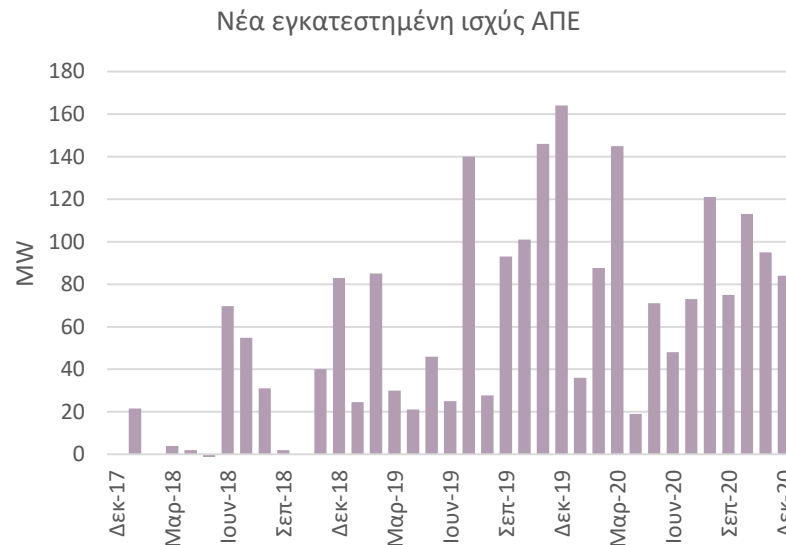
Μείωση κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον υψηλό ρυθμό τους.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα υποχώρησε κατά 10% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 1/2021

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Δεκέμβριο κατά 84 MW

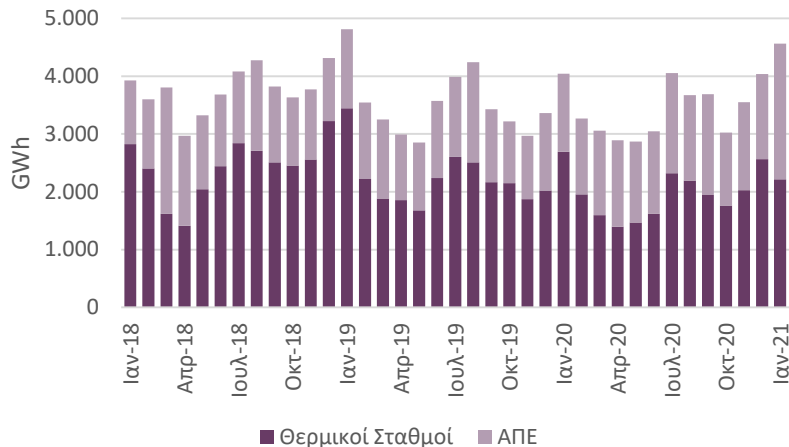
*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 12/2020

Αυξήθηκε έντονα η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και μειώθηκε από θερμικούς σταθμούς. Ισχυρή πτώση καθαρών εισαγωγών.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Ιανουάριο μειώθηκε κατά 17% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, ενώ από ΑΠΕ αυξήθηκε κατά 73,8%

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

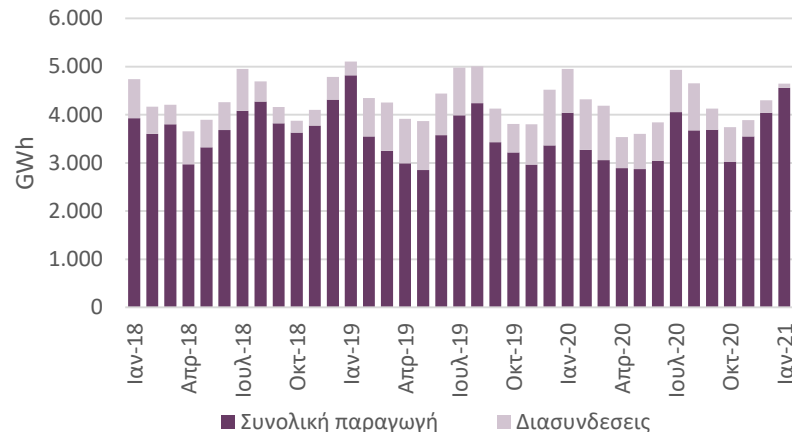

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 1/2021

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Ιανουάριο αυξήθηκε κατά 12,9% και οι καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκαν κατά 91,2%, συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

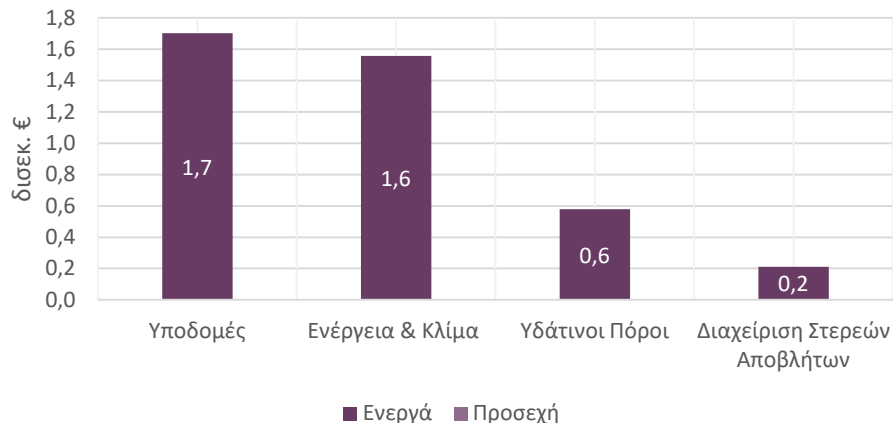

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

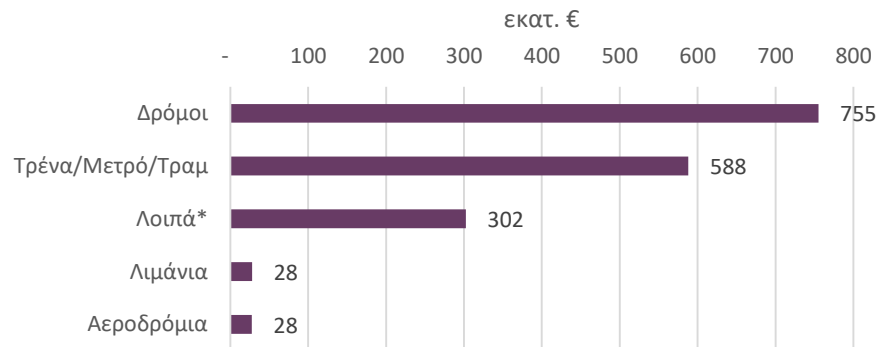
Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 1/2021

Το «Εξοικονομώ – Αυτονομώ» (€897 εκατ.) οδηγεί την αύξηση σε προσκλήσεις για ενέργεια και κλίμα. Επέκταση προσκλήσεων για απόβλητα και κλίμα στο 2021.

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 2/2021. Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

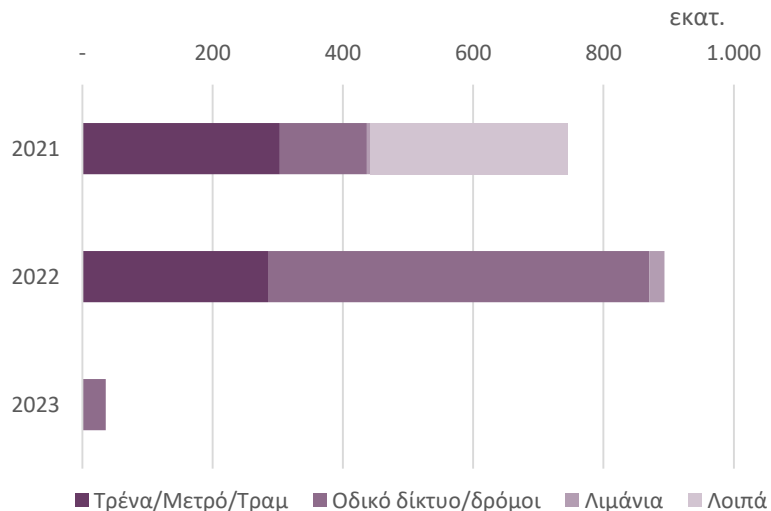
- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λοιπά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020 και ΣΔΙΤ, έως 2/2021

*Στα Λοιπά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Συσσώρευση έργων σε υποδομές το 2021. Πάνω από 38% του Ταμείου Ανάκαμψης σε έργα και επενδύσεις πράσινης ανάπτυξης

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους

* Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε ενέργειες του ΤΑΙΠΕΔ ολοκληρωμένες το 2020, βάσει του προϋπολογισμού επενδύσεων
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 2/2021

- Θεσμικό πλαίσιο που θα οδηγήσει στην υλοποίηση πληθώρας έργων στη διαχείριση στερεών αποβλήτων
 - Νέος Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΕΚ 185Α/29-09-20), προβλέπει εκτός των άλλων τη συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε όλα τα στάδια της επεξεργασίας αποβλήτων αλλά και τη δυνατότητα ενεργειακής αξιοποίησης.
 - Νόμος για τα Πλαστικά μιας Χρήσης (Ν.4736/2020) με κατάργηση συγκεκριμένων πλαστικών και στόχων για συλλογή και ανακύκλωση.
 - Σε διαβούλευση το νομοσχέδιο για το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
- Αναμένεται τόνωση των σχετικών επενδύσεων και από τα ΣΔΙΤ, των οποίων η προκήρυξη έχει καθυστερήσει.
- Σημαντικοί πόροι από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που κατατέθηκε στην ΕΕ στο τέλος του Νοέμβρη σε έργα και επενδύσεις πράσινης μετάβασης. Ενδεικτικά:
 - Ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων (ήδη τμήμα του Ταμείου έχει εκτιμηθεί στην πρόσκληση για το Εξοικονομώ)
 - Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: αντιπλημμυρικά, προστασία από καταστροφές, στρατηγικές αστικές αναπλάσεις
 - Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων
 - Δημιουργία σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων
 - Διασύνδεση δικτύων μεταφοράς και διανομής ενέργειας
- Οριστικοποίηση της νέας αρχιτεκτονικής ΕΣΠΑ 2021-2027. Επτά τομεακά προγράμματα (Μεταφορές, Περιβάλλον-Κλίμα-Ενέργεια, Σχέδιο δίκαιης μετάβασης, Ψηφιακός μετασχηματισμός, ανθρώπινο δυναμικό-εκπαίδευση, ανταγωνιστικότητα – επιχειρηματικότητα). Οι νέες προσκλήσεις δεν πρέπει να αναμένονται νωρίτερα από το Φθινόπωρο του 2021.

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Ιανουάριο, η κατανάλωση μειώθηκε κατά 10% από τον ίδιο μήνα του 2020, ενώ το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά κατέγραψε αύξηση 8,3% σε ετήσια βάση.
- Οι **επενδύσεις σε ΑΠΕ** συνεχίστηκαν με υψηλό ρυθμό τον Δεκέμβριο. Η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** τον Ιανουάριο αυξήθηκε κατά 12,9% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2020, ενώ οι συνολικές καθαρές εισαγωγές υποχώρησαν έντονα (-91,2%).
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** διαμορφώθηκε σε ιστορικά υψηλό επίπεδο τον Φεβρουάριο.
- Στα **δημόσια έργα**, καταγράφεται σημαντικό πλήθος νέων προσκλήσεων για έργα οδοποιίας από την αρχή του έτους.
- Προτεραιότητα αποτελεί ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου για τη **διαχείριση των στερεών αποβλήτων** που θα δημιουργήσει αναπτυξιακές ευκαιρίες στο χώρο, σε συνδυασμό με τη χρήση ΣΔΙΤ.
- Πάνω από το 38% του **Ταμείου Ανάκαμψης** αναμένεται σε έργα και επενδύσεις πράσινης ανάπτυξης.